

3116

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 16 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ జూలై నెల 11-వ తేది సోమవారము } No. 86
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనంపత్సర ఆపాదమాన శుద్ధ ద్వాదశి. } సంచిక ౮౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారితో చేలకు చేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెలుకుల భేదింపును,
బాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
మరడను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

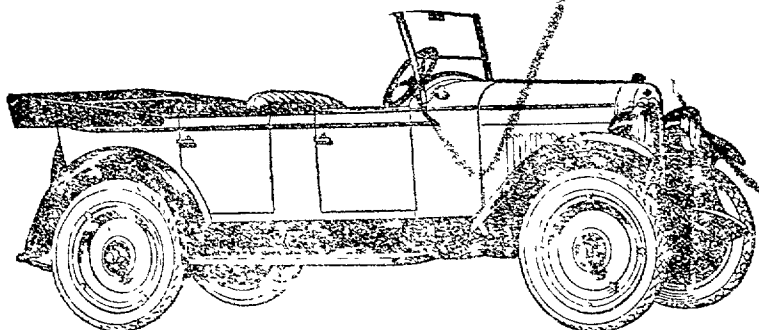

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని ప్రపంచము దంతటను
ప్రసిద్ధిబడసినది.

ధర రు 2550

ధర రు 2550

ఈ చివ్రలెట్టు కారులకు ప్రపంచమునందు గిరాకి చాలా యున్నందువల్ల 14 గొప్ప పనిచేయు బాగాలయందు శ్రేయింబవల్లు
వీటిని తయారుచేయవలసినంత గొప్పగా నున్నది.

ఈ కర్మాగారములనుండి ప్రతిదినము 2500 క్రొత్త చివ్రలెట్టు తయారగుచున్నవి. మితవ్యయముతో సామానులను తీసుకొని
పోవుటకై ఇవి ప్రపంచమునందలి ప్రతిభాగమునకు పంపబడుచున్నవి. పలువిధములైన 126 దేశములం దుండు ప్రజలు సామాను
లను తీసుకొని పోవుటకుగల విమర్శనను పరిష్కరించుటకై చివర్ లెట్టులను ఉపయోగించుచున్నారు.

ప్రపంచము దంతటను చివర్ లెట్టు అమోదింపబడుటచే దానికి చెల్లించు వైకమునకు తగిన బహుమతిగా నున్నది.

సింపున్ అండు కో, లిమిటెడ్.

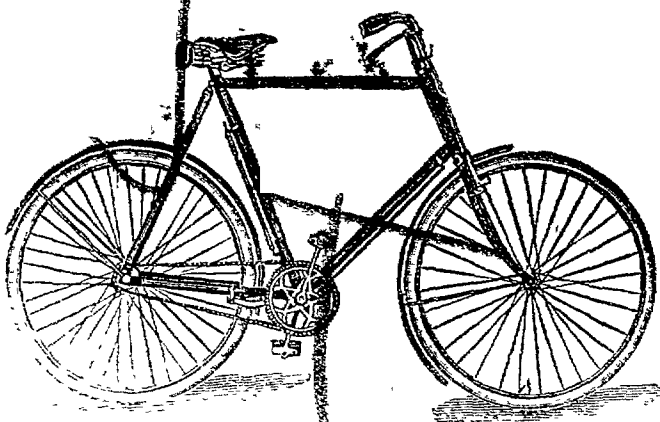
మద్రాసు అండు ఉదకమండలం.

మేలైన బైసికిళ్ళు

2545

ఆశ్చర్యమును గలిగించునంత ధరల చొప్పున యివ్వబడును.

రాయల్ నెం 5 రు మాస్టరు
కేమ్ బ్రెడ్డి లేక మిచ్ లిక్
ట్రైరులతో 1 కి ధర రు 55
స్టార్ సెక్ లో 1 కి ధర రు 65
మొనర్ 4 స్టాండ్లు డన్ లిప్
ట్రైరులతో 1 కి ధర రు 75
మొనర్ స్పెషల్ బి. ఎస్. ఏభాగ
ములతోను డన్ లిప్ ట్రైరులతో
ను 1 కి ధర రు 100
న్యూహాడ్ నెం 5 రు 114
న్యూహాడ్ నెం ఆర్మీమాడల్ 123

R. PATEL & Co.

18 General Patters Road, Mount Road, Madras.

ALL ORDERS NEATLY & PROMPTLY
EXECUTED WITH FULL GUARANTEE

KESHAVJEE DEVCHAND
JEWELLER

CATALOGUE FREE
175, CHINA BAZAAR ROAD, MADRAS.

వట్టు వస్త్రములు

3775

మా పనితాలలో వేస్తు సిల్కు కుబ్బుల కండువలు, పెద్దవస్త్రాలో పొత్తుపంచలు, అడ
కట్టుపంచలు, లక్కశాయి ఆర్ట్ వట్టు తాప్తాలు మొదల నాణ్యమయ్యి రకములు తయారు అవు
తూయున్నవి. ధరల్కు వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

కస్తూరి బ్రదర్స్, పాలగుమ్మి, రాజోలుపోస్టు.

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని
బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోక మయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark తేలియి, బిగ్గివా నాడిన విగ్గిలి ట్టి ప్రియంబులని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే
ను కు నచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రముకే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.

ఇవి మేలైన కస్తూరి, పండుపువ్వు, అపూర్వమైన టిప్ పులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారు
చేయబడినది. తాంబూలముతో కాని, విడిగా కాని ఉపయోగించవచ్చును. పసుబిగ్గి జ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము,
ఆర్ధ్రము, క్షేర, కడుపుబ్బర, కడుపునొప్పి కిల్లల పడితము, ప్రక్కల కీళ్లు, అగ్నిమాంద్యము, మిలబద్ధము
లలహిత మొదలగువాటికి వ్రాయుధములై పనిచేయును. స్త్రీలు, పశువులు మొదలగువారికి
అవ్యవహారము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-4-0 పోస్టుఖర్చు 0-4-0 6 జి. పోస్టుఖర్చు
తో పహార్లు 1-8-0, 12 కి రు 2-8-0, 25 కి రు 5-8-0.

భిషక్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రాప్తైకురు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్య శాల, మైసూరు.

బెంగుళూరు ఖద్దరువారము

పండిత మదనమోహన

మూలవ్యాపారి ఉపన్యాసము

ఈనెల 6 తేది సాయంత్రము పెక్కువేలమంది రత్నా
వలివాటకశాలకు వచ్చియుండిరి. అసభలో పండితమూలవ్యాపా
రు ఖద్దరుగూర్చి యుపన్యాసించిరి. గంగాధరరావు దేశపాండే
శంకరలాలు బాంకరు జమునాలాలు బహుశా రాజగోపాలా
చారి రాజేంద్రప్రసాదు మగనులాలాగాంధీ దేశభక్త శంకటప్ప
య్యగార్లు మున్నగునాయకులు మూలవ్యాపారులు రాజగో
పార్లధ్యమలు చెలరేగెను. ఉద్యోగులును స్త్రీలునుగూడ చాల
మందివచ్చిరి. మొదట గంగాధరరావు గారుపన్యాసించిరి. మా
వ్యాపారిని కర్నాటకమున కాహ్వించిరి. ఫిమ్మట హర్షధ్య
నులు చెలగుచుండ మూలవ్యాపారులేవి ఓర్వ గంభీరోపన్యాసము
నొసగిరి.

విదేశాంధ్రలో దేశమున ఖద్దరువిషయమున
జరిగిన పనిని మీకు చూపించుటకే
యీ ప్రదర్శనము నీ నగరమున జరిపిరి. గాంధీమహాత్ముడే ఖద్ద
రు ఉద్యమమునకు తండ్రిమహాత్మునకు ఖద్దరునందుమిక్కిలిగట్టి
నమ్మకము కలదు. దీనివలన స్వరాజ్యము వచ్చుననిగూడ మహా
త్ముడనెను కొందరు నమ్మిరి చాలమంది నమ్మలేదు. నమ్మని
వారిలోగూడ కొందరుమహాత్మునిపట్లగల గౌరవమునలఖద్దరును
కట్టినాగిరి. నేటికి చాలమందికి నమ్మకముకలిగినది. మరిపెక్కు
మందికి సంశయము లొలగినది. దీని కంతకును మహాత్ముడే కారణ
ము మహాత్ముని పంటి మహానీయులు తరుచుగా యేదేశమున
ను కలుగరు. చెరసాలలోను బయటను ఆరోగ్యముగా నున్నప్పు
డును జబ్బుగా నున్నప్పుడునుగూడ మహాత్ముడు ప్రతిదినమును
అరగంటనేపు నూలువడుకుట యెన్నడును మానలేదు. దీనిని
మీరు బాగుగా గమనింపుడు. వట్టి పిచ్చి భ్రాంతిగాదు.

భారతదేశము బ్రిటిషుపరిపాలముక్రింద నానాటిదరిద్ర
మున మునుగుచున్నదని చూపించుటకు భారతపితామహుడగు
దాదాభాయి నౌరోజీగారు యావజ్జీవమును ప్రయత్నించుచునే
యుండిన. విలియం డిగ్లీగారుగూడ నీ విషయమునే స్పష్ట
పరచిరి. అదారిద్రవ్యము నడంచు టవసరమని అందరును చెప్పు
చునే యుండిరి. అది ఇప్పుడు మరింత హెచ్చినది, దారిద్ర్యము
వలన ఆయుఃపరిమాణము కూడ తగ్గినది. దామాషాను ఆయుః
పరిమాణము అంగ దేశమున 35. భారతదేశమున 23 ఏండ్ల
చాలమంది యువకులు పెద్దపరిశ్రమ నిచ్చినవారు 20 ఏండ్ల
కన్నపడి దదివి పొనైనను వారికి పనులు దొరకక అవసరము
చున్నారు. పాశ్చాత్యదేశములలో ఆదాయము హెచ్చునట్లు.
అదేశమున పనివాడు గోజాకు మూడురూపాయల వార్షిం
చును. మనదేశమున ఒక అణా ఏడుదమ్మిడులుమాత్రమే యియ్య
బకుచున్నది దామాషా జాతీయదాయము మనదేశమునందు
కంటె అమెరికాలో 30 రెట్లును బ్రిటనులో 20 రెట్లును హెచ్చు
గా నున్నది. జపాను 50 ఏండ్లక్రితము మనదేశముకంటెను
అధునాసీతయిం దుండెను. నేడు మన దేశముకంటె రెండు
రెట్లధికముగ ఆదాయము జపానుకు నచ్చుచున్నది. ఆదాయము
విషయమున మనదేశమే కడపటిదిగా చున్నది. దారిద్ర్యమును
తొలగించుటకు సాధనమేది. అని అలోచించుటవలననే మహా
త్ముడు ఖద్దరు ఉద్యమమును ప్రారంభించెను.

రాట్టములు

రాట్టములు మనదేశమునకు నేడు ప్రాప్తగా రాలేదు.
మొదటినుండియు మనదేశమునందు విస్తారముగా వాడబడుచునే
యున్నవి. యుగ్యదములలో రాట్టములగురించి నునువిబుడెను.
అతిసున్నితమైన బట్టలను మన ప్రాచీనులు విసుకు నూలుతో
నే విస్తారముగా తయారుచేసి విదేశములకుగూడ పంపుచుండిరి.

ఏ నగ కావలసినను వెంటనే మా వద్దకు దయచేయుడు!

నవరంబంగారుకు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము.

ఇదివరలో మావద్ద లావాదేవి చేయుచున్న వారికి మే మేమి విశేషముగా తెలుప నవసరము లేదు.
లేనివారు భకదఫా లేరముచేసిన తప్పక తమిళ బడయగల రని మాకు దృఢ నమ్మకము గలదు.

తంత్రివిశానమః
"ఉమ్మిడియార్"

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజార్, రోడ్డు, మదరాసు.

1842 పెరిసోన్
నెం 2802

బ్రిటిషువారు మనదేశమునకు రాకపూర్వము మాడువలయుండ
క్రితమే బట్టల విషయమున ప్రపంచమందంతటను మనదేశ మధి
క మగు విఖ్యాతిని బడయగలిగెను. ఆంగ్లేయులు మొదట బట్ట
లను తమ దేశమునకు గొనిపోయి విక్రయించుచుండిరి. క్రమ
మగా వారు రాజకీయాధికారమును బడసిన పిమ్మట వారి
పరిశ్రమల నిజట వృద్ధిచేసి మన పరిశ్రమను రూపుమాపిరి. ఆ
శోజాలలో మనబట్టలను ఆంగ్లేదేశమున చాలమంది మనుచుండిరి.
అందువలన వారి పరిశ్రమలకు నష్టము వచ్చుచున్నపుడు వానిని
కాపాడుటకు పార్లమెంటువారు మన బట్టలపైని చాలమెప్పు
వస్తులను నేపిరి. అది వ్యాయమే. వారు ప్రతిని మన దేశము
నుండి తీసుకొనిపోయి వారి దేశమున యంత్రకాలలలో బట్టల
ను తయారుచేసి వరల వానిని మనదేశమునకేపుచుండిరి. ఇటు
ల చేసినను మన బట్టలను వారిదేశములో చాలమంది కొనుచునే
యుండిరి. వారి బట్టలను మనదేశములో వెవరును కొనుకొనడనే
యుండిరి. 1870 వరకును మనదేశములు ఖద్దరు బట్టలనే కట్టు
చుండిరి. ఈవిషయమున విరచించి పట్టుబిక్కుగార్లు వ్రాసిన
గ్రంథము నందరును ముఖ్యముగా యదువగోవిందను దానిలోనన్ని
విషయములను బాగుగా వివరింపబడినది. రాజకీయాధికారముం
డుట వలననే ఆంగ్లేయులు మన పరిశ్రమలను రూపుమాపి వారి
పరిశ్రమలను వృద్ధిచేసింపగలిగిరి. 1840 వరకును విదేశీయులనుం
డి యెదుకోట్లరూపాయలకంటె మెప్పువెలగల విదేశీబట్టలు
మనదేశమునకు లేవడియుండలేదు. 1871
లో ఇంగ్లీషువారు మనదేశమున ప్రదర్శనమును జరిపి మనవారు
నేయమున్న రకముల నన్నిటిని సంపాదించి ఆంగ్లేదేశమునకు
పంపిరి. ఆ దేశమున అరకముల నన్నిటిని కేయించి మనదేశము
నకు తీసుకొనివచ్చుటచే మనపరిశ్రమ లంతరించినవి. వారికోరి
క యిచ్చేసినది. మనదేశమున మనము ప్రతిని పండించెదముగాని
పనివాండ్రు సోమరులుగా నుండురు. విదేశీయులనుండి వచ్చుబట్ట
లనే కొని కట్టెదరు. మనపనివాండ్రుకంటె ఆంగ్లేదేశమున పని
వాండ్రు 4 రెట్లు మెప్పుగను అమెరికాలో 8 రెట్లు మెప్పు
గను కూలివుచ్చుకొందురు. మన మా బట్టలను కొనుటవలన వారికి
పని కలుగుచున్నది. మన పనివాండ్రుకు పనిలేదు.

సోమరితనముగూడ పాపమే

మనదేశములు పండించగలిగినంత ప్రతిని పండించుట
లేదు. పంటలన్నియును మనదేశమున తిక్కు
వగా నేయున్నవి. అందువలన ఆదాయము
తక్కువయగుట సహజము. ఆదాయము తక్కువయినను వ్యయ
ముధికముగ నేయున్నది. రోజుకు 0-1-7 కు వచ్చు పనివానిని
పొన్న 0-6-0 0-12-0 యిచ్చి యింగ్లాండులోను అమెరికా
లోను పనివాండ్రుచేత మనము పని చేయించుచున్నాము. ఇంత
కంటె అన్యాయ మేమైననున్నదా. మనము జాతీయ గౌరవ
మును అత్యగౌరవమును దేశభిమానమునుగూడ వదలుకొంటి
మనుట కీనిదర్శనము చాలదా? కొట్లకొలదిప్రజలు మనదేశమున
తిండిలేక మాడుచుండ 60 కొట్ల రూపాయలను బట్టలకొరకు
విదేశీయులవారి కిచ్చుట వివేకవంతుల లక్షణమునదా? మరేదీ
కేమువారైన నిటుల చేయుచున్నారా? మరలనుదాచి వారే
నుకొందురు? ఇటులచేయుట మహాపాపముకదా? మనదేశమున
కొట్లకొలదిప్రజలు అన్నవస్త్రములకులేక పరిశిమింపుటకు కార
ణమీ సోమరితనమేగదా? ఇందులకు భగవంతుడు మరలను
శిక్షింపదా! మీరిప్పుడు భేషభేషముచున్నార సరే. ఇదివర
కన్నదైన దీనినిగూర్చి ఆలోచించితిరా? ఈ సభలో నున్నవా
రెవరైన నే చెప్పినవిషయము నాక్షేపింపగలరా?

మహాత్ముని ప్రయత్నము

ఆంగ్లేయులు సకలవిధముల ప్రయత్నించి మనరాట్టము
లను రూపుమాపినను అవి పూర్తిగా అంతరించలేదు. మహా
త్ముడు వానిని మరల పురికొల్పెను. మనదేశములకు కావల
సిన బట్టలలో మూడవవంతు చేతిమగ్గులను మీదనే నేయబడు
చున్నది. రెండవ మూడవవంతు మనదేశమున యంత్రకాలలలో
తయారుచున్నది. ఇంకొక మూడవవంతు విదేశీయులనుండి
వచ్చుచున్నది. ఈమూడవవంతు వెల 60 కొట్లయినచో మొత్త
ము వెల 180 కొట్లుకదా? విదేశీయులనుండి వచ్చుచున్న
మూడవవంతుగూడ మనదేశములోనే తయారు కావలెనని మ
హాత్ముని ఆశయము. మొదట చాలావిధ ఆహ్వానములిరి. కొట్ల
కొలది ఖద్దరు టోపీలుకనబడినది. కాని క్రమముగా మరల నడ
గిపోయెను. జనసామాన్యమున కేయియును వేస్త్రపుట్టనే లేదు.
కాని మహాత్ముడును ఆతనియుఖ్య సహాయులు
ను మాత్రము యేకదీక్షతోనే యుండిరి. మనము 60 లక్షలచేళ్ల
ప్రతిని పండించుచున్నాముగాని దాలో 25 లక్షలు మాత్ర

మే మనము వాడుచున్నాము. తక్కిన 35 లక్షల చేళ్లను ఎగుమ
తి చేయుచున్నాము విదేశీయులు వానిని కొని బట్టలు చేసి మర
ల మనదేశమునకే పంపుచున్నాడు. జపానువారు దేశభక్తివలననే
50 యేండ్లలో పరిశ్రమలను చాల వృద్ధి
చేసిందింపగలిగిరి. వారు దీక్షగా పనిచేసిరి.
దారిద్ర్యమును రూపుమాపుటకు బృహత్కలంకంబులైరి. వారు మనదేశ
మునకువచ్చి ప్రతినికొని బట్టలనుచేసి వానిని మనకే అమ్ము
చున్నారు. ఇంతకంటె మనకనమాన మింకేమియున్నది? దీనిని
తలంచుకొనిననే నామనకు నలించిపోవుచున్నది. నేను సంతా
పమును మాటలలో వెల్లడింపజాలను. ఇప్పటికైన మనకు వివే
కము కలుగలేదు గదా యనియే నేను మరింత విచారించు
చున్నాను.

దారిద్ర్య మెట్లులతోలగును?

స్వరహితము మొదటిసారిగా మనకు
లభించియున్నచో నేనింతదీపముగా మిచ్చుటకు నేడు నేడు
కొనియుండెనుగాని అది రాలేదు. విదేశీప్రభుత్వము నేడు పరి
పాలించుచున్నదిగాన వారు మన పరిశ్రమలను వృద్ధిచేసింపరు
జరిగినదేమో జరిగినది. అప్పుడు మన పరిశ్రమలను రూపుమాపిన
వారిపుడు లేరుగాని అప్పుడుమాత్రము స్థిరముగానున్నది.
కాటకముల బాధను నివారించుటకునూ పట్టుబట్ట పరిశ్రమ
లను వృద్ధిచేసిందింపవలెనని 1880 లో
విచారణ సభయము వారు నూచించిరి.
కాని వారతనమువారు తనివకృషి నిరంతరము చేయనేలేదు.
కావున ప్రజలెల్లముకొనవలెను ఇదియేమహాత్మునికోరిక. ఆత
డు జీవించియున్నంతకాలమును మిచ్చుటకు కోరునదియే. దీని
విక నిమిషమైనమీరు మరువకూడదు ఈమనసానమును యీన
ప్రయుచు ప్రజలరుచునకు సహస్పరించుచుండుడు. తొలింటి
డక్కానుజీవితము మరువకుడు. సరాధీతన మరువకుడు. కట్టు
కొను గుడ్డకు గూడ విదేశీ యేల నా
శ్రమింపవలసిన దుర్మతి మన అవివేకము వలననే కలిగినదని
గ్రహింపుడు ఇకనైన మనదేశములు చేసిన బట్టలనే కట్టు
టకు దీక్షపూనుడు. ఆరీతి వారికి అన్నవస్త్రములను సమపాటు
ములు కలిగించి కాటకములను దారిద్ర్యమును రూపుమాపు
టకు నడుచుట కట్టును. ఇటుల చేయుట మన కేవలమైన
ను కష్టములేదు. ఇంద్రగ్య మేమియును లేదు. అవిచ్ఛిన్నము
అగునకొని జీవించు చుండ పరులకు పాయసాన
ములతో విందుచేయుట యెన్నడును కష్టముకాదు. ఇది స్వా
ధీనమన భావించుట బట్టి తెలివితక్కువ. ఇది ప్రధాన
మగు ధర్మము. మనము విదేశీబట్టలను కొనుటవలన విదేశీయు
ల కధికముల లాభము లభించుచున్నది. మన దేశీయులకు తిండికి
గూడ లేకుండపోవుచున్నదిమీరు బాగుగా గ్రహింపవలెను.

ప్రధానకర్తవ్యము

ఇటుపైని విదేశీబట్టల కంటెమాత్రమును కొనగూడదు.
నేనుచువుపుకొనుచున్న శోజాలలో నాయుపాధ్యాయుడు ఖద్ద
రుబట్టలనే కట్టుచుండెను. 1878 మొదలు కేవలమగ నేను ఖద్ద
రుబట్టలనే కట్టుచున్నాను. ఒకసారిమాత్రము మోసపాముకొం
టిని. నామెలు నూలువిషయమున నేను పట్టడను కలిగియుండ
లేదుగాన మహాత్ముడు తెలిసినప్పటికి నేను పూర్తిగా నామో
డించితిని

ప్రాణసంరక్షణము- నూలేనూత్రము

నూలు తీయజాలకపోయినచో ప్రాణమేలేదు. మీరు
నూలువకునుట వలనను ఖద్దరును కట్టుటవలన ఒకజీవిప్రాణమును
విలువజెట్టినవారగుచున్నారని తెలుసుకొనుడు. మనఘృణ
అన్నగతప్రాణులు. మీరు ఖద్దరునుకట్టుటవలన వీధులకు అన్నము
లభించును. అప్పుడాయు మీడికాదా? కావున ప్రమాదము చేయు
డు. దాని వను సరించుట యే పురుష
లక్షణము. అదియే మానవ ధర్మము. దొర
తనమువారి సహాయము లేకపోయినను మీరిటుల దీక్షపూనినచో
కృతార్థులగుననిశ్చయము. సంఘములనునకు సాటి మరేదెయును
లేదు. దేశీయులందఱును పూనుకొనిన అద్భుతకృపాపరిజ్ఞులగుటకు
సందియమేమున్నది? మీరందఱు నిటులచేసెనరా? (చేసెదమును
కేకలు). అందఱు ననలేదే? (చేసెదముని అందఱును కేకలు). ఈ
సారి బాగుగానంటిరి అతిశ్రేష్ఠములైన బట్టలను నేయగలిగి
వానిని విదేశీయులకుగూడ విస్తారముగా పంపించుచుండిన భాగ
తీయులసంతృప్తవారగును మనము నేడు మనకు కావలసినబట్టలను
విదేశీయులవద్దనుండి కొనుటవలసిన దీనివరకు వచ్చితిమి. ఇంతకంటె

అనమానములేదు. అను నమ్మకము ముఖ్యముగా మిక్కిలిదీని
కలుగవలెను. అప్పుడు మీకు యీ అనమానమును తొలగింపవలె
నను దీక్షకలుగును.

నిజమైన సంగతులు

ఇప్పుడు ఖద్దరుబట్టలకర్త చాలతక్కినది. నిర్మామ
చాల అధికమైనది. నిర్మామ అధికమైన కొలదియును ధరలు
తక్కువ యగుచుండును. అందులకు మెప్పుమంది ఖద్దరుకట్టు
చున్నచో నిర్మామధికమగును. ధర మెప్పుగానున్నను ఖద్ద
రను కొనుట మీకు ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. అట్లేలియా
వారలుల చేయుచుండగా మీరేల చేయగూడదు? అన్ని దేశముల
వారునుగూడ నిటులనే చేసెదరు. ఒక రూపాయి పెట్టి విదేశ
బట్టలను కొనినచో ఆరూపాయి మనదేశమునే వదలిపోవును. ఆ
రూపాయిపెట్టి ఖద్దరుబట్ట కొన్నచో ప్రతినింజలు తీసిన వీధ
ప్రతీ నాలుగణాలును బట్టచేసిన దుటుంబమునకు అయినకా
లును ప్రతి పండించిన రైతుకును మట్టును. అంతయును మన
దేశీయులకే మట్టును. ఇందువలన గ్రామములలో వేలకొలది
మందికి పనులు కలుగును. (ద్రవిడరాష్ట్రమునం దిప్పుడు 50000
వేలమంది స్త్రీలకు పని లభించినది. ఇది ఆకాశపంచాంగము
కాదు. ఈలెక్కలను మీరే చదువుకొనవచ్చును. ఇంకను మీరు
సంతయుంచుచునే యుందురా? ఇంకను మీరు విదేశీబట్టలనే
కట్టెదరా? (కట్టమండి కట్టమండి అను కేకలు)

మీరిటుల నేడు ప్రమాదము చేయవలెను. విదేశీయులు
మనకంటె చాలమెప్పుగా కష్టపడి పనిచేసెదరుగాననే ఆమె
రికా యింగ్లాండు మున్నగు దేశములవారు మనకంటె చాలాధన
వంతులుగా నున్నారు. మనము మాత్ర మటుల నేలచేయగూడ
దు? చెయివైకెత్తినగాని అన్నముమద్ద నోటిలోపెట్టజాలము.
ఇలువదలి వచ్చినగాని ప్రకృతి సౌందర్యమును చూడజాలము.
కావున మనజాతి వృద్ధిచేసింపవలెననిన మనము కష్టపడి పనిచేయ
వలెను. మనదేశమునకంటె సంపన్నమగు దేశము మరేదెయును
లేదు. అట్టిచో మనము ధనవంతులముకాక
పోవుటకు కారణము మన సోమరితనమేగాని
మరేదెయునుకాదు. మన మిటులేయున్నచో మన మెప్పటికిని
వెనుకబడియే యుండుము. ఇతరులు మనల నవమానించుచునే
యుండురు. ఇతరులు తమదేశములలోనికి మనలను రావీయరు
మనకు పరాధీనత లేవదు. పరాధీనలను స్వతంత్రు లెటుల
రానిచ్చెదరు? ఆత్మగౌరవమును బడయగోరెనచో ఖద్దరే మనకు
దిక్కు. అదియే సంపదనిచ్చు మహాలక్ష్మి.

ముగింపు

ఈ యుద్ధమును ప్రారంభించిన మహాత్ముడు ప్రతిదివ
మును నూలువడుకుచుండును. మెనుకారుమహారాజుగారు నూలు
వడుకుచున్నారని విని నేను చాల సంతసించుచున్నాను. (హాస్య
ము.) పిచ్చినమ్మకమువలననే మహాత్ముడును మహారాజుగారును
నూలువడుకుటలేదు శ్రేష్ఠు లెటులచేసెదరో యితరులు నూలు
చేసెదరు గాన లోకహితముకొరకు శ్రేష్ఠులుగూడ కష్టమేయు
చుండవలెనని శ్రీ కృష్ణభగవానుడు భగవద్గీతాలో మనదేశిం
చెను గాననే వారటుల నూలువడుకుచున్నాడు. కావున మీరం
దరును మరేవిధిగా భావించి ప్రతిదినమును నూలువడుకుచుండ
వలెను. దేశదారిద్ర్యమును తొలగించుటకు మీరు చేయగలసేవ
యిదియే యని మీరు చేయవలెను. పాశ్చాత్యులు రోజుకు 8
గంటలు పనిచేసెదరు. మీరెన్నిగంటలు చేసెదరు? పాశ్చాత్యు
లలో చాలమంది దేశముకొరకే నిరంతరమును పనిచేయుచుం
దురు. మన దేశమున నటుల చేయువారెంద
రుందురు? నూలు వడుకుటకంటె మీరు
చేయగల మంచిపని మరే మున్నది? ఏ యుద్ధోగములో
నున్నను ఎంత ధనికులైనను రోజు కొక ఆరగంట నూలువడు
కుట యేమికష్టము? అసలే పనిలేనివారు కొట్లకొలదిగానున్నా
రే. వారేల వడుకరాడదు? అటుల నందరును చేసినచో పెట్టి
లాభము కలుగునో యూహింపుడు. దేశీయులందఱును స్త్రీ
లును పురుషులునుగూడ డాక్టరులు లాయరులు మున్నగువారందఱును
ప్రతిదినమును ఆరగంటనేపు విధిగా నూలువడుకవలె
ను. నూలువడుకుటలో పరువు తక్కువ యెంతమాత్రమునలేదు.
విరోధా మహాసంగ్రామసమయమున ఆంగ్లేదేశమున ప్రభువుల
భార్య లందఱును నూలువడికిరి. కావున నేను మిమ్ములను నేడు
కొందును. పురుషులు నూలువడికినచో స్త్రీలుగూడ నూలువడు
కవారంభించెదరు. స్త్రీలందఱును ముఖ్యముగా నూలువడుక
వలెను. మనదేశమున స్త్రీలు గృహలక్ష్మిలై యున్నారు కా
టిల్లవని అర్థశాస్త్రమునం దిటుల వివరింపబడినది. అప్పుడు స్త్రీ
లటుల పనిచేయుండగా నిపుడేల చేయగూడదు? అని పండిత
మదవమోహన మాలవ్యాగారు నడిచిరి.

బర్మా శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారిని రాదరణ

ప్రజాపక్షమువారు శాసనసభను వదలిపోవుట

రంగూను, జూలై 9:— నేటిదినము శాసనసభలో ప్రభుత్వములు జరుగగనే ప్రజాపక్షపు నాయకుడును కడచిన శాసనసభలో మంత్రిగనున్న యూపుగారు సభలో ఈక్రింది ప్రకటన గావించిరి.

ఆపాజివను నాయకుని ప్రకటన

సర్ మాన్ కిమగారు హోం మంత్రిగనున్నది మొదలు నేను ఆపాజివనునగునకు నాయకుడుగనుండి సభా కార్యక్రమమునందు పాల్గొనమంటిని. కాని అప్పటి పరిస్థితులకును ఇప్పటి పరిస్థితులకును ఎంతయో వ్యత్యాసమున్నదని చెప్పుటకు చింతిల్లుచున్నాను. సర్ మాన్ కిమగారు ఆతని సహోద్యోగులు సంస్కరణములవల్ల సంపూర్ణ లాభము కలుగవలయునను ఉద్దేశముతో వనిచేయుచుండిరి. ఎన్నియో భేదాభిప్రాయములు సభావ్యవహారము లన్నియు మిగుల సరసముగ జరిగిపోవుచుండెను. కాని నేడు పరిస్థితులు తలక్రిందైనవి. ఇందులకు శాసనసభాధ్యక్షు డెంతమాత్రము బాధ్యుడుకాడు. సంస్కరణములను జయప్రదముగ కొనసాగింపవలయునను ఉద్దేశమే ప్రభుత్వమువారికి లేనట్లు స్పష్టముగ తెలియుచున్నది. ఆపాజివను వ్యవహారము కొందరిని విడదీసి, అధికారసభ్యులయొక్కయు గామినే తెడు సభ్యులయొక్కయు బలమును దుర్వినియోగ మొనర్చుచు ప్రజాప్రతినిధుల కోరికలు ఇందుకైనను కొనసాగకండునట్లు ప్రభుత్వమువారు కార్యములు జరుపుచున్నారు. ప్రజల ఆశయములు ఈ విధమున నిరోధింపబడుచున్నవి. శాసనసభల యందు నామినేటిడ్ సభ్యులు అధికారసభ్యులు నుండుటయే బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ సాంప్రదాయములకు వ్యతిరేకముగ నున్నది. దానితోపాటు ఆపాజివను వ్యవహారి మంచిప్రయత్నములైనను చెడ్డ ప్రయత్నములైనను సరే అన్నిటిని ప్రతిఘటించుటకును ప్రభుత్వమువారి నిరోధశాసనములను, ఆమోదింపజేయుటకును ప్రభుత్వమువారు నామినేటెడు సభ్యులయొక్కయు అధికారసభ్యులయొక్కయు బలమును పయోగించుకొనుచునే ఈ శాసనసభ వ్యవహారములు ప్రహసనప్రచర్యముతో సమాన మగుచున్నవి.

బర్మా ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక విధానము దేశమునకు అనర్థదాయకముగ నున్నది. ప్రజాప్రతినిధులెంత ఆక్షేపించుచున్నది ఖర్చులను తగ్గించుకొను విషయమై ప్రభుత్వమువారాలో చించుట లేదు. రాష్ట్రమునకు లాభకరమున కార్యములను కొనసాగింపవలయునను ఉద్దేశము వారికెంతమాత్రమైనను లేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో మేము శాసనసభయందుండుట నిష్ప్రయోజనమునని తలచుచున్నాము. అందుచే ఈ సభను వదలిపోవుచున్నాము డిసంబరు నెలలో మాకు ఈ సభకు రావలయునను ఉద్దేశము మాకులేదు.

ఆపాజివనువ్యవృత్త నాయకుడు ఆ ప్రకటన గావించి తన పక్షమువారితో సభను వదలిపోయిరి.

పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు కొన్ని బిల్లులను ప్రవేశపెట్టిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుని సమాధానము

సభానాయకుడగు ఆర్థికసభ్యుడు ప్రజాపక్షమువారి నిర్ణయమునుగూర్చి మాట్లాడుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ప్రజాపక్షపు నాయకుడు గావించిన ఆరోపణలన్నియు నిరాధారములైనవి. ప్రజాప్రతినిధులను నిరోధింపవలయునను ఉద్దేశము ప్రభుత్వమువారి కెప్పుడును లేదు. నిన్న రాత్రి పీఠ ఈవిధముగ తీర్మానించుకొని లేనిపోని నిందలను ప్రభుత్వమువారిపై మోపి సభను వదలిపోయిరి.

పిమ్మట ఆర్థికసభ్యుడు డిసంబరుసమావేశపు కార్యక్రమముగూర్చియు సంస్కరణముల చరిత్రనుగూర్చియు మాట్లాడి తన ఉపన్యాసము ముగించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము రు. 3-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
2048) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాశ్రయ, బెజవాడ.

రంగీల రసూలు కేసు తీర్పు

లాహోరు మహమ్మదీయులు సత్యాగ్రహమును ఒక వారము దిరవూలు మానుకొనుట

మహమ్మదీయులు తీవ్రముగ అశాంతిని ప్రకటించుట

లాహోరు, జూలై 9:— 144 పెక్కును అనసరించి మాజి స్ట్రీటు ప్రకటించిన ఉత్తరువును తిరస్కరించుటకై ప్రారంభింపబడిన సత్యాగ్రహోద్యమమును మానుకొనవలయునని ఖిలాఫతుసంఘమువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఈస్థితియనునది బహిరంగముగ ప్రకటించుటకై నేటిదినమునాయంకాలము గొప్పపౌరసభ జరిగెను. అన్ని పక్షములకు చేరినవారు ఈసభకువచ్చియుండిరి. వచ్చుత్తివహమ్మదు అబ్దుల్లాగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

సర్ మహమ్మదు ఇక్బేలుగారు ప్రభుత్వమున ఉపన్యసించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. — మహమ్మదు ప్రవక్తను దూషించుటను ఏ మహమ్మదీయుడును సహించవలడు. వాతప్రసక్తల దూషణ మరల జరుగకుండునట్లు మహమ్మదీయు లందరు కలిసి తమ శక్తిని వినియోగపరచవలసి నది గాని మాజి స్ట్రీటు ఉత్తరువుల నెల్లంఘించి ప్రభుత్వము వారిని ప్రతిఘటించి వారి నానుభూతిని కోల్పోవుట లాభకరముకాదు. (ఈ రిట్లు పన్నెండుగంటల సభలో కలవరము అల్లరి అధికమయ్యెను. అందుచే పీఠ తమ ఉపన్యాసమును విరమించుకొని మాట్లాడెడిరి).

పిమ్మట చౌదరి అష్టావహతుగారు ఈక్రిందివిధమున ఉపన్యసించిరి:— ఇది గొప్ప సంగ్రామమునకుచే అన్ని పక్షములకు చేరిన మహమ్మదీయుల సాహసభూతి అవసరము. శాసనోల్లంఘన ప్రయత్నములు కొంతమంది మహమ్మదీయులకు సమర్థముగ లేనందున, ఈ ప్రయత్నములకు విరమించుకొనవలయునని ఖిలాఫతుసంఘమువారు తీర్మానించుకొనిరి. అంతేకాక మాదుపర్యాయములు మాజి స్ట్రీటు ఉత్తరువులను మనము తిరస్కరించెదమి. ఇంక మన ఉత్సాహము వ్యర్థముగ దుర్వినియోగ మొనర్చక ముఖ్యవిషయమును సాధించుటకై వినియోగించుట అవసరము. (కాకాగృహమునకు పోయినవారి గతి యేమి అని సభలో కేకలు.) ఈవిషయమై సమాధానము చెప్ప చౌదరిగారు యత్నించిరిగాని సభ్యులు అల్లరి అధికముగ చేయుచుండిరి. అల్లరి అణగిన పిమ్మట చౌదరిగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—

సత్యాగ్రహము ఒక హిమమడిమివలనమాత్రమే ఆపుదలచేయబడినది. రాష్ట్రమునంతటి మహమ్మదీయసంస్థల ప్రతినిధులను సమావేశపరచి వారిఅభిప్రాయములను గ్రహించి తదనుగుణముగ ప్రవర్తించుట అన్ని విధముల శ్రేయస్కరమున అభిప్రాయముతో ఈవిధమున తీర్మానింపబడినది.

పిమ్మట ముప్రత్తి బాఖరు అలిఖారు గారు ఉపన్యసించుచు మహమ్మదీయ మతగౌరవమును సంరక్షించుటకై మహమ్మదీయులందరు కలిసి తమ మావచ్చక్రిని వినియోగపరచవలయుననిరి. ప్రై సా సి థి

ఈ విషయమై ఆందోళనమును కొనసాగింప ప్రైసాసిథిని ఏర్పరచి దేశమునందంతయు నిధికి గడము ప్రోగుచేయవలయుననియు, మతగౌరవ సంరక్షణార్థమై ఒక్కొక్క మహమ్మదీయ కుటుంబమువారును తమలో నొకరిని సంగ్రామము కొనసాగించుట కివ్వవలయుననియు తీర్మానింపబడినది.

అధ్యక్షుడు సభను ముగించుచు మహమ్మదీయులు హిందువుల వర్తనలను బహిష్కరింపవలయునని బోధించిరి. మొదటి నుండి ఉపబివరకు సభయందు గొప్ప ఉత్సాహము ఉండెడిదని ప్రవలెను.

బీజ్ బండ్:— నీర్వాహక పీఠమున గట్టిపరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. సత్సమందుగాని మూత్రముతోగాని పీఠము స్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, సత్సంకల్పమును తొలగించి యౌవన మొనగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించుటకు శక్తి సంతాన వంతులగుజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా వర్ణించును. 20 మాత్రలు సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జ్ జేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,
159-1127 3, బైరాగిమఠం పీఠ, మదరాసు.

వస్త్రముల పరిశ్రమ-రక్షణ

రాజప్రతినిధిగారితో జరుగబోవు సంభాషణ

ప్రభుత్వమువారు సమాధానమును తయారుచేయుచుండుట

బొంబాయి, జూలై 9:— సర్ బార్జి రెయిసీగారు బొంబాయి నుండియు వాణిజ్యశాఖవారు మిల్లయజనునలసంఘమువారు రాజప్రతినిధిగారిని దర్శించినపుడు రాజప్రతినిధిగారి సగవలసిన సమాధానమును గూర్చి ఆలోచించుచున్నారు. మొట్టమొదట మిల్లయజనుల సంఘమువారు రాజప్రతినిధిగారి దర్శనమును గోరినపుడు దర్శన మొనగమని జబాబు చెప్పియుండుట గొప్ప పారబాటిని అందరు భావించుచున్నారు. అందుచేతనే వాణిజ్యశాఖసభ్యుడగు రెయిసీగారు తాము స్వయముగా బొంబాయి వచ్చి మిల్లయజనులతో మాట్లాడి రాజప్రతినిధిగారివద్దకు రాయబారవర్గమునేర్పాటుచేసిరి. ఈరాయబారవర్గము రాజప్రతినిధిని దర్శించినపుడు వాణిజ్యశాఖాసభ్యుడు, కార్యదర్శియుగూడ చక్కనగుదురు. కాని వారాచక్కలందుమాత్రము పాల్గొనరు.

రాయబారవర్గము రాజప్రతినిధిని దర్శించినపుడు చాలముఖ్యాంశములు చర్చింపబడును. మొట్టమొదట మిల్లయజనుల లకోరికపై ప్రభుత్వమువారు వస్త్రముల పరిశ్రమను గూర్చి విచారించుటకు టారిఫుబోర్డును నియమించుట కంగీకరించుటలో భోర్డువారు గావించు సూచనలను ఆచరణలో పెట్టెదమను అర్థము గలదనియు ఆ వాగ్దానము నిపుడు నిలువబెట్టుకొనవలెననియు రాయబారవర్గమువారు గోరెదరు. వాణిజ్యశాఖవారు 1926 నెల మార్చి 26 రేదిన మిల్లయజనులకు వ్రాసినజాబును ఇందుకు ఆధారముగ జూపెదరు. ఆ జాబునందు ప్రభుత్వము వారిట్లు వాగ్దాన మొనర్చిరి.

కనుక ఈ విషయమును గూర్చి విచారణ గావించుటకు తగినంత మంచి కారణములు గలవని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచున్నారు. కాని అట్టి విచారణ సర్వసమగ్రమై యుండవలెను. బట్టు పరిశ్రమకు సంబంధించిన విషయములన్నిటిని ఆమూలాగ్రము చర్చింపబడవలెను. ఈ విషయము భారత ప్రజాసామాన్యమున కంతకును సంబంధించినది.

పురూలియా

హిందు మహమ్మదీయ పరస్పర ద్వేషప్రభావము

పురూలియా, జూలై 8:— హిందుమహమ్మదీయ పరస్పర ద్వేషము రోజురోజు పెచ్చు పెరుగుచున్నది. మొహరం టాజియాలను గుమ్మటములను మోయుటగాని డప్పులు వాయిండుటగాని చేయుచున బోరాలు చెప్పిరి. మహమ్మదీయులు తమ అధికారులు బాతీలు, కత్తులు యూరేగింపుతో తీసికొని రాసి బాగునగున యూరేగింపులే మానివేరదమని బెదిరించుచున్నారు. వారు కమిషనరుకు గవర్నరుకు తంతి నంపిరి. పాల్కా కలెక్టరులనుండి గూర్కాదళము రానున్నది.

హిందువులు రాత్రులందు కాళికాలయమును రక్షణ చేయుచున్నారు. వారి వారి యిండ్లలో నిద్రించుచున్న ముగ్గురు హిందువులు కత్తులతో పొడవబడిరి. రఘునాథ పురమునగూడ ద్వేష మెక్కువగ నున్నదని తెలియుచున్నది. సైన్యదళముతో న్యాయాధికారి యుట కేగెను. (ప్రీ ప్రెసు)

కలకత్తా, జూలై 9:— నిన్న రాత్రి ఆలిమారు బెహాలలకు పోవుట్రాములు కలిసికొనుట కంట్రాక్టరు మహిముద్దీనుగారిపై బడి ఎవరో 1500 రూపాయలనోట్లును అపహరించిరి. వారినురా రావోకితీయుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు)

WANTED 3108
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, DELHI.

2 క్షీ ర బ లా తై ల ము 2126
శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది. నమస్త వాతవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నావు వివరములకు వ్రాయుడు. ఆర్షరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

కార్మికుల నమ్మె - బహిరంగసభ

గవర్నరుగారు వెంటనే జోక్యము

గలుగజేసుకొనవలెను

నగరమున మాసికంపేసి డయ్యుసివ్ (పెన్సు) కార్మికులు సమ్మెలను చేర్చుచుంటున్నారని తనివారము సాయంత్రము హైకోర్టు సముద్రతీరమున పెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. దాక్షిణ్య ది. వరదరాజులు నాయకుగారు సభకధ్యక్షత వహించిరి.

గవర్నరుగారు, హోంమెంబరుగారు వెంటనే మదరాసునకువచ్చి మాసికంపేసి డయ్యుసివ్ (పెన్సు) కార్మికుల వివాదముల గురించి పరిష్కరించుట అత్యవసరమని ఈ సభ వారు మనవిజేయుచున్నారు. అనుతీర్మానమును వి. చక్రపాణి చెట్టిగారు పాఠపాదించుచు, ఈ సభ కేక్కువమంది నాయకులు రాజీనామా చేసిరి, కార్మికులు నాయకులపై నాధారపడి ప్రయోజనము లేదనియు నుడివిరి. పిమ్మట మాసికంపేసి సమ్మె చేరి త్రవ విసరించి 250 మందికంటె ఎక్కువమంది కార్మికులను తీసుకొనమని యజమానులు డెలువునుండిరియు, ఇట్టి సంకల్పములందు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే జోక్యముచేయుకొనవలెనని సభ సభ్యునియు నుడివిరి. ప్రభుత్వమువారి యయమున నిష్పత్తి పాతముగ నుండినందు, కాని ఇంతవరకును ప్రభుత్వమువారి కై ఖరీది జూచుకొనియే యజమాను లింతటియగా విర్రవీయుచున్నారు. యజమానులకు పోలీసు బందోబస్తు వోసగనియెడల సమ్మె యంతటికైన కాలము నిలిచియుండెడిదిగాదు. ప్రభుత్వము వారు ప్రజాద్రవ్యమును మాసికంపేసి వారికొరకు చెచ్చించుచున్నారు. ఈ వివాదముల సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు, యజమానులపక్షముగాని, కార్మికులపక్షముగాని ఎహింసరని లామెంబరుగారు వాదనమునర్పిరి. కాని వారు యజమానుల కొసగుచున్న పోలీసు బందోబస్తులను, ప్రభుత్వమువారు తమ వాదనమును నిలబెట్టిన లేదని స్పష్టమునను. ఈసమ్మెలు రెండున్నరమాసములకు పైగా జరుగుచున్నవి. గవర్నరుగారు ప్రజన ఉదాకమండల కిఖరములనుంచిదిగి నగరమునకువచ్చి ఈవివాదములందు జోక్యముకలగజేసుకొని వ్యవహారముల పరిష్కరించవలెను. తమజీతముల హెచ్చించవలెనను వరకులగురించి కార్మికులతిట్టడమున పట్టుపట్టులేదు. కార్మికులందరిని తిరిగి పనిలోనికి తీసుకొనివచ్చాలననియు కార్మికులదుగుచున్నారు. మిగిలిన వివాదకారణముల తరువాత చర్చించుకొనవచ్చును.

ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు

తీర్మానమును ఆమోదించుచు, భారతీయులు స్వరాజ్యమును గోరినపుడు "ఏమనో"కొలదివంది విద్యావంతులనుమాత్రమే స్వరాజ్యముకొర కాందోశనజేయుచున్నారు. ప్రజాసామాన్యమును పాటకజనము అడుగులేదు. వారి యోగజ్ఞములే (బిటి) ప్రభుత్వమువారి పరమావధి. వారిరక్షణకు ధర్మకర్తలము" అని ప్రభుత్వమువారు నిరంతరమును చెప్పుచుంటుంటున్నారని కయ్యెపోయినది. ఇప్పుడు కష్టములనుభవించుచున్న వారందరు కార్మికులే. మాసికంపేసి సమ్మె ప్రారంభమై రెండు నెలలైనది. డయ్యుసివ్ (పెన్సు) కార్మికులు సమ్మె ప్రారంభమై రెండున్నర నెలలైనది. కార్మికులు పడుచున్న కష్టము లింతటిగాదు. కాని ఇంతవరకును ప్రభుత్వసభ్యులుగాని గవర్నరుగాని మదరాసుకువచ్చి ఈసమ్మె ఏమి, కార్మికుల ఇక్కట్లు లేమి? అనువిషయములపడిగినవారొక్కరును గానరాదు. పాటకజన యోగజ్ఞములే తమ పరమావధి అని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుకొను వాక్యము లెంతవరకుమారులో దీనివిజ్ఞప్తి డెలుకుకొన వచ్చును. ప్రభుత్వకేంద్ర విలుల కష్టపడుచుండగాగవర్నరుగారు, ప్రభుత్వసభ్యులు, ఉదాకమండల కిఖరములపై చల్లగాలుల ఆనందము ననుభవించుచున్నారు.

జి. ఎస్. కణ్ణప్పర్ బడిరఅమ్మయ్య సయ్యరుగార్లు తీర్మానమును సులభపరిరి.

పిమ్మట తీర్మానమును వోటునకు తెట్టగా నేకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడెను.

కావలెను

ఒక నబ్ అసిస్టంటు సర్జన్ ఎల్. ఎం. పి. కలరాపని చూచుటకై ఒకనెలకు రూ. 125 వేతనముపై 1 నెలకుమాత్రమే కావలెను. తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు డి. నారాయణరావు తీరువరం 9-7-1927

చెన్న నగరమున బ్రహ్మాండముగ

నమ్మె

ప్రభుత్వమువారు వెంటనే చర్యదీనుకొని తప్పించవలెను

నముద్రతీరమున కార్మికసభవారి తీర్మానములు

ఇతర కార్మికసంఘములకు విజ్ఞానన

కార్మిక సంఘముల నాగగొట్టుటకు చాల ప్రయత్నము లానర్పబడుచుండుటచే కార్మికలందరును కలసి పనిజేయుట చాల అవసరమని ఎందుచు ప్రస్తుత కార్మికవివాదములు త్వరలో పరిష్కరింపబడనియెడల చెన్న నగరమునందుగల అన్ని కార్మికసంఘములవారును కలసి చర్య దీనుకొనవలసినదని ఈ సభవారు గోరుచున్నారు. వి. ఎల్. కాస్తిగారు పై తీర్మానము నుపపాదించుచు, ప్రభుత్వమువారి రాజధానియగు చెన్న నగరమున కార్మికులసమ్మెను వెంటనే పరిష్కరింపక ఇంత కాలము సాగనిట్లు కంటె ఆనమానమింకొకటి యుండవలదని నుడివిరి. కార్మికసంఘములను మొగ్గలోనే క్రుంచిజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవను విషయము అందరకుస్పష్టముగ గమనించుచున్నది. కాని కార్మికులు సమయానుకూలముగ ధైర్యము వహించి పట్టుదలతో పనిజేసి కార్మికుల కోర్కెల సంగీరింపనిచో సమ్మెకట్టును తుదివరకు సాగించుటకు నిశ్చితమైయున్నారని ప్రభుత్వమువారికిని ధనస్వాములకును తెలియజేయవలెను. కార్మికుల కష్టముల తొలగింపబూనిచో ముందు చాల చిక్కులు గలుగును. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమువారును చెన్న పురి కార్పొరేషనువారును గమనింపవలెను. కార్మికులంత కాలము చాల ఓషికతో జీవియుండిరి వారి ఓషికకుగూడ పరిమితి యుండును. నగరమునందలి కార్మికులందరును గలసి సమ్మె కట్టిన చో పరిశీలింతులు చాల క్లిష్టము గును. కాని కార్మికులు వ్యాయమున తమ యోగ్యముల సాధించుకొనుట కదియే తుదిసాధనము. ఆసాధనమునకు తిరుగులేదు. కాని ప్రభుత్వమువారు పరిశీలుల సంతకరకు రానియ్యకుండ జూచెదరని నమ్ముచున్నాను.

కార్పొరేషను సభవారు "డయ్యుసివ్ (పెన్సు)" మాసికంపేసి" ల కొనగిన రై సెన్సులను రద్దుచేయవలెను. అటుల గావించినయెడల యజమానులు కార్మికుల సంత హింసించగూడదని తెలిపినప్పుడు, పరిశీలు లింకను విషయములు గానుండ జేయుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు తగుచర్యల దీనుకొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఎం. కింగారవేలు చెట్టిగారు తీర్మానము నామోదించుచు "డయ్యుసివ్ (పెన్సు) కార్మికులు పరమాంతముగ ప్రసర్తించుచుండినయు కృత్యవీరు అను కార్మికునిపై పోలీసు వారు చెచ్చినకేసునంగు ముద్దాయి నిర్దోషియి రాజధాని మేన్రీటు చెప్పిన తీర్పు ఆందుకు ప్రబల నిదర్శనమనియు నుడివిరి. కార్మికసమస్యల పరిష్కరించుకొను ఉపాయము కార్మికుల చేతులలోనే యున్నది. ప్రపంచము దన్ని భాగములందు కార్మికోద్యమమును అనేక ప్రతిపాకత్వ లేదుగొనుచున్నవి. కాని కార్మికులందరు ఏకమై పనిచేసిన ప్రదేశములం చెల్ల కార్మికోద్యమము ఆ ధృత మగు విజయము నందుచున్నది. ప్రజాసామాన్యజీవితమున కంతకును అభారభూతము కార్మికసమస్యలయందు ప్రభుత్వమువారి డౌదాదీవ్యము వహించుట చాల అవ్యాయము.

కింగారవేలుచెట్టిగారు ముగించుచు, త్వరలో కార్మికుల వివాదమును పరిష్కరింపనియెడల నగరమునందలి కార్మికులందరును కలసి ఒక్కచురుగా సమ్మెకట్టెదరని నుడివిరి.

టి. పి. వివాత్తీ గుండరంపిల్ల, సురేంద్రనాథ ఆర్యగార్లు తీర్మానమును బలపరచిరి. తీర్మానమును వోటునకు తెట్టగా ఏకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడెను.

కార్పొరేషనువారు చర్యదీనుకొనవలెను

"మాసికంపేసి" "డయ్యుసివ్ (పెన్సు) కార్మికుల సమ్మెను పరిష్కరించుటకు వెంటనే చర్యదీనుకొనవలెనని కార్పొరేషను సభవారిని గోరుచు నదను సమ్మెల నింకను సాగనిచ్చినయెడల నగరాకోగ్యమునకు భంగముగలుగుననియు ఈ సభవారు కార్పొరేషనుసభవారికి నివేదించుచున్నారు" అను తీర్మానమును పి. ఎం. ఆదికేశవులు నాయకరుగా రుపపాదించిరి. తీర్మానమును మరెయొకడు బలపరచినపిదప ఏకగ్రీవముగ నామోదించబడెను.

అధ్యక్షుడు సభను ముగించుచు, నగరము దన్ని తరగతుల కార్మికులును కలసి ఒకచురుగా సమ్మెకట్ట నిశ్చయించుకొనిరిని సభయందు జరిగిన చర్యలను తనకు తెలియజేసిన నుడివిరి. ప్రపంచము దంతటను, ప్రతిప్రభుత్వమును ధనస్వాములకే దోడ్పడుచుండును. అది అంతవరకును తెలిసిన విషయమే. కాని ప్రజలందరి యోగజ్ఞములను గమనించుట తమవిధి యను విషయముచూత్రము ప్రభుత్వమువారు వరనవారు కార్మికుల హక్కుల కాపాడుట ప్రభుత్వమువారిది. ఈ దేశమున కార్మికులు చాలనిస్సహాయస్థితియందున్నారు. అట్టి నిస్సహాయులకార్మికుల వివాదమును పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఇంతకాల మేమాత్రమును ప్రయత్నింపకపోవుట చాలపాపకార్యము. ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఈ వివాదమునందు జోక్యము కలిగించుకొని కార్మికులను కాపాడవలెనని కోరుచున్నాను. నగరమునందలి కార్మికులందరును కలసి సమ్మె సమ్మెను ప్రారంభింపకపూర్వమే ప్రభుత్వమువారి వివాదమును పరిష్కరించెదరని నమ్ముచున్నాను.

అధ్యక్షునికి కృతజ్ఞతావందనములతో సభ ముగిసెను.

హిందుముహూనభ

డి. జూలై 9:—జూలై నెల 15 వ లేదన ఆఖిలభారత హిందుముహూనభ కార్యసంఘసమావేశము వారణాసి నగరమున జరుగును. కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఆమోదించిన హిందుముహూమృదీయ ఒడంబడిక విషయమై ఈ సభయందు చర్చజరుగును. రంగీలరనూలుకేను తీర్పు ననుసరించి మహమ్మదీయులయందు వ్యాపించిన మతావేశము, తమసుగునకు వారు శాసనములను తిరస్కరించుచు జరుపుచున్న విపరీతప్రచురము, అందువల్ల హిందువులకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులు, మున్నగు విషయములను గురించి కార్యసంఘమువారు ఆలోచించి హిందు సంఘమును సంరక్షించు విషయమై దీని ఆలోచించెదరు.

(శ్రీ పెన్స.)

లాహోరు, జూలై 9:— 9 మహమ్మదీయ స్వచ్ఛంద నేతలు నిన్న ఆగ్రెవుచేయుటజిరి. మాలానా అబ్దుర్రాహీ జిల్లా వ్యాయాధికారిపద్ధతు జోయి తాము సత్యాగ్రహము నాపుచేసిరిని తెలుపగా ఆగ్రెప్యనవారు విడుదల చేయజిరి.

(శ్రీ పెన్స.)

ప్రకటన

ది 22-6-1927 సంగీరం లేదగల ఆంధ్రప్రదేశ్ 2 వ పుటలో నా కోడలు అయిన మొగ్గగోదావరిజిల్లా రాసు చంద్రపురం తాలూకా తాపేవోరము గ్రామకాపురమువారు నుత్తాల అమ్మాయి కేయించిన ప్రకటనలోని జోక్యము నేమిన్ని నిజముకావు. గ్రామము సదకు అమ్మాయికన్న అయ్యతచేతకన్నా తాను అక్రమపూర్వము సొందవలెను దుకు దేశ్యముతోటిన్ని వన్ను అనూనము పూనుటకున్న సదకు ప్రకటన ప్రచురింపబడినదిగాన అందుల హాంతులు యెంత మాత్రము నిజముకానని యింగుమూలముగా తేల్చుటకు తెలియజేయడమైనది.

ముత్యాల వెంకమ్మ.

భావట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 36/1926

వెటివనరు (బుయ్యగడ్డ):— మేము రై వెంకట సుబ్బయ్య, కోటయ్యగారి కొమారుడు, వైద్యకులం, వర్తకులు తెనాలి.

కొంటరువెటివనరులు (బుయ్యదాతల):—

పైన తెలుపబడిన వెటివనరు ఈ కోర్టుగారిచే 1926-27 లేదన జారీచేయబడిన ఉత్తరువు నం. 30 వ 1926 నెం. 30 వ ఆక్టోబరు 30 వ నెక్కున ననుసరించి ఇదే సాత్యులగా తీర్మానించబడియున్నాడు బుయ్యదాతలయందు వారి హక్కులను గుంటూరు అఫీషియల్ రిజిస్టరుగారి ముఖమున రుసువులను కొనవలెను.

విడుదలకాలము 24-1-27 నుండి ఒక సంవత్సరము వరకు.

సబ్-కోర్టు భావట్ల } వి. ఎస్. కృష్ణస్వామయ్యర్ }
8-7-1927. } ప్రిసిపల్ సబార్డినేట్ జడ్జి }

జై వ మ హా న భ - కార్య నిర్వాహక సభ

ఈ సభ వెంబడిలో కా. నాగేశ్వరరావుగారి యింటియందు జూలై 17 ఆదివారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగును. సభ్యులు రాబాధితులు.

ఈ సల 8 తేదీనుంచి రేపల్లెతాలూకా నల్లూరు గ్రామములో బ్రాంచి బాప్టు కేసు సాపింపబడినది.

కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణేతర సభ :- ఈ సల 14 తేదీని గోళ్లపూలలో పెద్దసభ జరుగును. ఆర్. కే. మణ్ని గం చెట్టి, టి. వి. కల్వణిగారు మొదలయ్యారుగారు, ఏ. రామస్వామి మొదలయ్యారుగారు ఉపన్యసించెదరు. ఓ. తణికా చలం చెట్టిగారు రన్యక్షత వహించురు.

విక్టోరియా కాపీయింగు పెన్సిల్లు :- బకేరియా యందు తయారు చేయబడిన విక్టోరియా కాపీయింగు పెన్సిల్లు రెండు మాత్రాల్లోయ మనకు పంపబడినవి. ఈ పెన్సిల్లు అన్ని విధముల బాగుగనున్నవి. ఎలయువారు ఈ క్రింది చిహ్నముకు వ్రాసి వివరములు తెలుసుకొనవచ్చును. సి. స్వామి అందు సన్యు. 212, వై నాబాబురోడ్డు, మద్రాసు.

స్వధర్మ ప్రకాశిని :- ఆహారసంపాదక కృత జ్ఞతతో గైకొంటిమి. ప్రోత్సరత్నావళి, కూకాండ గణపామ ములు మున్నగు విషయము లిందుగలవు. సంపాదకు లానర్సిన అగ్నిధానమునకు సంబంధించిన ఛాయాపటము ముద్రింప బడినది. వార్షికపు చందా రెండురూపాయలు. ఎలయువారు, చెన్నపురిలో కీల్పాకునందలి మానేజరుగారి కేరెవ్రాసిన బడ యగురు.

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు :-

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రాకపోకలు, ఎగుమతి దిగుమతులకుగూర్చి అంతర్జాతీయ మహాసభకు భారతీయ ప్రతినిధిగా రావలసినదని ఆహ్వానింపబడిరట. ఆ సభ జనీవాలో ఆగస్టు 28 తేదీని జరుగును. రామస్వామయ్యగారు యీ సభకై ముందుగా జనీవా వెళ్లెదరట పిమ్మట ఇండియా ఆఫీసులో అంతర్జాతీయ శాఖలవారి సభ యొక్క జరుగును గనుక ఆ సభకు వెళ్లెదరట. తిరిగి వెళ్లెదరు 5 తేదీని జనీవాలో జరుగు అంతర్జాతీయ సభకు వచ్చెదరట. ఆగస్టు 6 తేదీని బొంబాయిలో జడ ఎక్స్ వెళ్లెదరు.

రాజేంద్ర ప్రసాదుగారి సంచారము

శ్రీయుత బాబురాజేంద్ర ప్రసాద్ గారు ఆంధ్రజేతమున ఈ దిగువ తెలిపిన ప్రకారము సంచారముచేయుదురు.

15, 16 జూలై గుంటూరు

17 జూలై తుని

18 జూలై శివగిరిగూడెం గౌతమీ సత్యాగ్రహ క్రమము.

అప్పటి సంగతి సందర్భములను బట్టి, గుంటూరు వచ్చిన వెనుక ఏమైనను సంచారకార్యక్రమములో మార్పు బుండ వచ్చును.

కార్యదర్శి, ఆంధ్రకాళా చరకాసంఘము.

ఆంధ్రహోమ్యో కళాశాల తుమ్మపూడి (తెనాలి) మనస్థి

హోమ్యోపత్తి ప్రకము ఎవరైన తెలుగులో వ్రాసి అచ్చువేయించియున్నాడెద, లేక వ్రాసి అచ్చువేయించకుండా యుంచియున్నాడెదన నున్న యెడల దయతోను, తెలుగు గోరడను. హోమ్యో మెటిరియో మెడికా: రోగనిరూపణచికిత్స వ్రాసి మాకళాశాలవారికి అచ్చువేయించుకొనుటకు ఇచ్చువారిని నాకు తెలుపగోరెదను.

కెక్రిలరి, ఆంధ్రహోమ్యో కళాశాల, తుమ్మపూడి, దుగ్గిరాల

రంగూను, జూలై 11: ఉచ్చి వై మానికులు వాసులి యరు బ్లాక్ గారు మిత్రులతో నేటిదినం ఉదయం 6-80 గంటలకు కలకత్తాకు ప్రయాణమైరి.

అరుంధతీయ కేంద్ర సభ :- వెరంబూరు

అరుంధతీయ కేంద్ర సభాకార్యదర్శియగు శ్రీయుత పి. ఆర్. పద్మనాభంగారి ఏకపురియగు పంకజాక్షి అమ్మ గత శనివారము 9-7-27 రాత్రి 7 గంటలకు వైకుంఠయాత్ర జల్లుటచే పై సమాజపు ఉచిత పతనమందీరి, పుస్తక భాండాగారమును నాడు మూలబడినది. రాబోవుసోమవారము(11-7-27) రాత్రి 8 గంటలకుపై సమాజభవనమందు అనుభవములు జరుపబడును.

ఎస్. ఎం. జగన్నాథం, అధ్యక్షులు.

శ్రీ కారద :- ఇది గీర్వాణభాషలో నెలకు రెండుసార్లులు ప్రతివసతి (చతుర్థి) వాడును కృంగోలో ఆయుర్వేదకళావిభాగము విద్యార్థి శేషశాస్త్రిగారి సంపాదకత్వము క్రింద వెలువడుచున్నది. ప్రభువంశవర్తన వైకాఖ బహుళ చతుర్థి వాడును శేషకుడు చతుర్థి వాడును వెలువడిన రెండవసంపుటము 16, 17, సంచికలను కృష్ణజ్యోతిలో నందుకొంటిమి. చందా సాలుకు పోస్టేజీ సహా 2-8-0. ఈ ప్రతికకు కుంభకోణమునందలి శ్రీ కామకోటి పీఠాధిపతులగు శ్రీ శంకరా చార్యులవారు ప్రధానపోషకులు. ఎలయువారిటుల వ్రాయవలెను. సంపాదకులు శ్రీ కారదాపత్రిక, కృంగో, మైసూరురాజ్యం.

పనివాండ్ల సమ్మెలు :- లేబరు కమిషనరుగారు గు సర్ జార్జి పాడిసను గారితో కార్మిక నాయకులు సంప్రదింపుటకు నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది. కార్మికుల యొక్క (మానీకం పెనీపనివాండ్ల యొక్క) కష్ట స్థూరములను ఒక వివరితములో వ్రాసి కార్మిక నాయకులు సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారికి నిశ్చయించిరి.

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు గత శనివారము వాడు సముద్రపుటాడ్డున జరిగిన కార్మిక సభ కు అధ్యక్షత వహించిరి. గవర్నరుగారికి ఉదకమండలము తలచివార్త నంపిరి. కార్మిక పరిషత్ చాలా విషయించినదనియు ఇప్పుడు నామ చున్న దానికన్న వేయివందలకు తీవ్ర వీతిలోనికి వ్యాపారము ముడిదినదనియు గవర్నరుగారు వెంటనే వచ్చి వ్యవహారపరిష్కారము చేయవలసియున్న దనియు తంతి నంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాకపోకలు :- నేటి ఉదయం సర్ శేషు సింపన గారు బొంబాయినుండివచ్చిరి.

జార్జి పాడిసన్ గారు ఆదివారం ఉదయం వచ్చిరి.

గౌ. పి. రంగనాథంగారు ఆదివారం ఉదయం ఉదకమండలంనుండి వచ్చిరి.

పి. పి. విస్వగారు వారిభార్యగారు నేటి ఉదయం వచ్చిరి.

మేజరు జనరలు పొచిన్నగారు నేటి ఉదయం వచ్చిరి.

యస్. వి. కృష్ణయ్యగారు (కాసనసభా కార్యదర్శి గారు) గతరాత్రి నేలమువెళ్లిరి.

సర్ సి. పి. శే గారు శుక్రవారంనాడు కలకత్తానుండి మద్రాసువచ్చి బెంగళూరు వెళ్లెదరు.

గౌ. సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు గత రాత్రి కోయంబూరు వెళ్లిరి. ఆచట వ్యవసాయ ప్రదర్శనము నేడు తెరచెదరు.

నిన్న ఉదయం ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు మద్రాసు వచ్చిరి.

గౌ. డా॥ పి. ముబ్బరాయనగారు నేటి ఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

సి. వి. కొటెరల్ గారు నేటి ఉదయం ఉదకమండలమునుండి వచ్చిరి.

పాలాటు శూద్ర బాలిక గుంటూరు బ్రాహ్మణుని వివాహమాడుట

నుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుకు సంవత్సరకఠినవరకము కుంభకోణం, జూలై 10: నుబ్రహ్మణ్య అయ్యరును వారడు పాలాటు శూద్ర బాలిక గుంటూరు బ్రాహ్మణునకు వివాహము గావించిన సందర్భమున వ్యాయమూర్తి సంవత్సరకఠినవరకమును కట్టుముగా చదివించెను. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

వి. ఎ. డిగ్రీ పరీక్ష మార్కు వ్రేలు 1927

వార్డు 1 ఇంగ్లీషు లాంగ్వేజి లిటరేచరు

సస్టి మెంటరి లిస్టు

Table with 2 columns: Rank and Marks. Marks range from 6 to 929. Includes names like 98, 105, 110, 119, 120, 192, 195, 196, 209, 211, 214, 250, etc.

వి. ఎ. హానర్స్ ప్రీమియరీ పరీక్ష: 61 108 118 176 183 194 197 200 220.

స్వంద్యవిధానమును

అంత మొందింపుడు

జస్తిసుపక్షమువారి నమద్దేశమును సంశయింపకుడు

శ్రీయుత ప్రకాశంగారి ప్రకటన

అమలాపురం, జూలై 11:-

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘపు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు ఈ క్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నారు.

కాంగ్రెసునందు చేరవలయుననియు ఉద్యోగపదవుల నంగీకరింపకూడదనియు కోయంబూరులో జస్తిసుపక్షము వారు గావించిన తీర్మానములను హరించుచు జస్తిసుపక్షము వారికి స్వాగతమిసంగుండు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల ప్రకటన గావించిన పిమ్మట ఈవిషయమై ఇతిరులెవ్వరు ఏమియు చెప్పవలసిన అవసరముండదని తలచితిని. సందేహించుటకు వీలులేనివిధమున జస్తిసుపక్షమువారు తీర్మానములు గావించినను మిత్రులు కొండరు వారిసమద్దేశములను సందేహించుచున్నారు బూటక ప్రతిష్ఠకు దాసులుకాక జస్తిసుపక్షమువారు ధైర్యముతో కాంగ్రెసు మహాసభ అధ్యక్షులను అంగీకరించిరి. కడదినపిన్ని కలలో ప్రజలు స్పష్టముగ ప్రకటించిన నిర్ణయమును జస్తిసుపక్షము వారు గౌరవించిరి. స్వరాజ్యము పొందువరకు ఈ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమును కాంగ్రెసు అవరణను కొనసాగింప వలయునని కడదినపిన్ని కలలో ప్రజలు స్పష్టపరచిరి. స్వంద్యవిధానమును సాంఘిక దురాభిమానమును అంతమొందించుటకు జస్తిసుపక్షమువారు చక్కని అవకాశమును కలుగజేసియున్నారు. ఛాన్సిలరు స్వాతంత్ర్యము సమహుదనంతవరకు ముగియవలసిన సంగీకరింపకూడదని జస్తిసుపక్షమువారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించుకొనిరి. కావున ఇంకను సందేహములతో కాలము గడుపుట ధర్మముకాదు. జస్తిసు కాంగ్రెసు స్వతంత్రపక్షముల వారందరక కలిసి స్వంద్యవిధానమును తుదముట్టించి కాంగ్రెసు నిర్ణయమును కొనసాగింపవలయునని కోరుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

హిందీ మహాసభ

బెంగళూరు, జూలై 9: కర్నాటక రాష్ట్ర త

హిందీ మహాసభకు నేటిదినము అధ్యక్షత వహించి పండిత మోహన్ గాంగులి యున్నారు. "మీరు సాంఘిక విభేదములను మరచి దేశభక్తిగలవారై స్వేచ్ఛ అభివృద్ధి గాంచవలయునని కోరుచున్నాను. రాష్ట్రభావమును హిందీ అంజరు వ్రాయు చదువను నేర్చుకొనిన భారతదేశములో సమానమున దేశము మరీయుకటి యుండదు" పిమ్మట పండితుడు మైసూరు మహారాజుగారి ముఖాసంపదను ప్రకాశించుచు కొంతసేపు ఉపన్యసించిరి. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1927 సం జూలై నెల 11-వ తేది సోమవారము

Table with 6 columns: వాతావరణస్థితి, గ్రామములు, గ్రామములలో ఉష్ణోగ్రామము, గ్రామములలో ఉష్ణోగ్రామము, గ్రామములలో ఉష్ణోగ్రామము, గ్రామములలో ఉష్ణోగ్రామము. Rows include various locations like గోపాల్ పూర్, విశాఖపట్నం, కాకినాడ, మచిలీపట్నం, కర్నూలు, అద్దూరి, అనంతపూర్, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలమ, కోయంబూరు, తిరుమలపల్లి, నాగపట్నం, మధుర, పాంబట్, తిరువల్లి, తిరువేలూరు, కొచ్చిక్, కొల్లికట్టు, మంగళూరు, బెంగళూరు, మేకర, కొడైకాండ.

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో తప్ప అన్నిచోట్ల చివరకు పడెను. ముప్పుదట్టముగ నున్నది. ఆర్థిక మామూలుగ నున్నది. గోపాల్ పూర్ములో తప్ప సగటికేడిమి ఎక్కువ. ఇతర చోట్ల రిక్తముండి 9 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—ముప్పు దట్టముగ నున్నది. ఆర్థిక తక్కువ కే చెప్పవలెను. సగటికేడిమి 2½ నుండి 3½ డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో రాత్రికేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్థిక సాధారణముగ తక్కువ. కడపూరు 2½, నెల్లూరు 3½ డిగ్రీలు సగటికేడిమి తక్కువ. మద్రాసులో 2½, నెల్లూరులో 3½ డిగ్రీలు రాత్రికేడిమి ఎక్కువ. సర్కారులో కొన్ని చివరకు పడినవి.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్లు, జూయ వాతావరణవాస్తవ్యాదు.

సిల్హా, జూలై 11:—బిల్లుల యజమానల రాయబారము వారందరు నిన్నటిదినము సిల్హాకువచ్చిరి.

కరాచీ, జూలై 9:—నేట్ మోతూమల్ గారిని విడుదల గావించరాదను గావించబడిన ప్రభుత్వపుట్టికొట్టికే యబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము

బెంగళూరు, జూలై 11:—మైసూరు విశ్వవిద్యాలయపు నెనెలు పథి నేటిదినము ఉదయము డాక్టరు సర్ ప్రకేంద్రనాథ కిలు (వైసు ఛాన్సలరు)గారి అధ్యక్షతన జరిగెను. ఇర్వియ ప్రభువుగారికి డాక్టరు ఆఫ్ సైన్సు అను గౌరవ బిరుదము శౌనగవలయునను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

కే ద రి న్

గ్రంథకర్త:—శరణరామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువాదము లోకప్రసిద్ధమున ఒకపేరనూర్ చరిత్రము. అందమును చూపితగిన గుంట్లై లిల్స్ వ్రాయబడినది. ఉన్నత లక్ష్యసారాంశంగా అమూల్యమున పీఠిక గలదు. ధర 0.4-0.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మద్రాసు.

మొదటిరకము సీమకమలములను అతి తక్కువ ధరలకు నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బాపాలాల్ ఆండు కో.

టోకు చిల్లర సీమకమలముల వర్తకులు

మేము వచ్చులు, ప్రాతరకము వజ్రములు, ఆగిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము. 216 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

కోయంబత్తూరు తీర్మానము

మంత్రుల కలవరము

ద్యంధ్వకభుత్వపుగతి ఏమగును

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకనంజలము, జూలై 11:—కోయంబత్తూరు ప్రామాణికతర వహాసభయందు ఆమోదించబడిన తీర్మానముల తదుపరి వి. రామచంద్రారెడ్డిగారు కాసనపభాయం దుపపాడింప నోటీసు ఇచ్చిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము మంత్రులకు మనోవ్యాకులము కలిగించినది. ఈ విషయపరిస్థితులలో ఏవిధమున ప్రవర్తించవలయునను విషయమై మువ్వర మంత్రులు చెప్పపురికి వెల్లియున్నారు. కాంగ్రెసునందు చేరవలయునని జస్టిసుపక్షమువారు గావించిన తీర్మానమును ఆమలునందుండు విషయమై ఆలోచించుటకు ఈనెల 14 వ తేదీని చెన్నపురిలో సభజరుగునని ప్రకటింపబడినది. ఈ సభయందెట్టి తీర్మానములు గావించబడునో అది అందరు ఆశురతతో ఎదురు చూచుచున్నారు. ఈ మంత్రవర్గము అంతమొందిన ప్రజాశయములను నిరోధించు ఎక్జిక్యూటివుకొన్నింటిని ప్రజాయత్తకాశిలను పరిపాలించెదరు. ఇట్లు అందరు ఈ విషయములను గురించి యే మాట్లాడుకొనుచున్నారు. (తంలివార్త)

ప్రధానమంత్రిగారి పర్యటనము

నూజివీడు, జూలై 9:—ప్రధానమంత్రి డాక్టరు నుబ్బరాయనుగారు నేటిదినండుదయం నూజివీడు చేరిరి. గొప్ప ఊరేగింపుతో స్టేషనునుండి నగరమునకు తీసికొని పోబడిరి. గొల్లపల్లి జమిందారు గారు గొప్పవిందు గావించిరి. గొల్లపల్లి ప్రజలు తాలూకా యూనియనుబోర్డుల సభ్యులు స్వాగత పత్రములను సమర్పించిరి. మంత్రిగారు గ్రామ పునర్నిర్మాణము గురించి మాట్లాడిరి.

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయమునకు జమిందారులు తన విరాళముల నివ్వవలయుననిరి. గొల్లపల్లి, జయంతిపురం, తెల ప్రాంలు ఎల్లమద్ర జమిందారు లొక్కొక్కరు 8000 రూప్యముల విరాళములు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున కొనగ వాగ్దాన మొనగిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఏలూరులో గొప్పస్వాగతము

ఏలూరు జూలై 11:—గౌరవనీయులగు డాక్టరు నుబ్బరాయనుగారికి ఏలూరుప్రజలు గొప్ప స్వాగతమొసగిరి. మునిసి పాలిటీవారు, తాలూకాజిల్లాబోర్డువారు, పంచమ సంఘమువారు స్వాగతపత్రములను సమర్పించిరి. జమిందారు మోతేనరసింహ రావుగారు మునిసిపలుసంఘపు అధ్యక్షులు బడేటి వెంకట్రామయ్యగారు మంత్రిగారిని నగరమునందలి ముఖ్యప్రదేశములను తీసికొనిపోయిరి. యుజర హిందు గ్రంథాలయమును పంచమ పకనమండరమును మంత్రిగారుచూచిరి. నిమ్మజాతుల అభివృద్ధికై గావించబడుచున్న కృషిని ప్రశంసించిరి.

జమిందారు మో నరసింహరావుగారు గొప్ప వింతే దొసగిరి. అన్ని మతములకు చేసినవారు 200 నుండి కలసి భుజించిరి. సాయంకాలము మోతే గంగరాజుగారి గృహమునందున్న కల్యాణమంటపమున అల్పాహారముల విందుజరిగెను. ఫల హారములు చేయుటకు లెజరావనండి పంపు కైర్తిస్తవ పలు వాండు రప్పించబడిరి. సరాలకెట్టి దేవేంద్రుడు, జ్ఞానిప్రకాశం గాల్లు ఈవిందుకు పచ్చి ముండిరి. పూర్వసారి ఒకాండు ఋణు పంచములు కలిసి ఒకటిగ భుజించుటగ ఆవకాశము కలుగజేసిన మంత్రిగారు అభినందనలను వ్యాక్రములను చూపారు. (తంలివార్త)

నాగపుర సత్యాగ్రహమును

కొనసాగింప వలెను

సాంబమూర్తి బహుచాగార్ల మోచ్యరిక

నాగపురము, జూలై 9:—శ్రీయుతులు బులుసు సాంబమూర్తి, బహుచాగార్లు, తమసంతకములతో నాగపురపు సత్యాగ్రహోద్యమమును గురించి మదీర్లు మను ప్రకటనను గావించిరి. అందు మొదట నేనాని అవారీగారి యుద్యమమును గురించి దానిని నిర్వహించుట కవలంబించిన సాధనముల గురించియు వివరించి ప్రజలీయుద్యమమునెవల చాల యుత్సాహమును సానధూరిని గన్నరచి రరి నుడివిరి. సభలయందును ఊరేగింపుల సమయమునను ప్రజలీయుద్యమ నిర్వహణమునకు ధారాళముగ విరాళముల నొసగి తోడ్పడిరి. ఇంతవరకు 50 మంది కాంటి నెనికులు కారాగారముల కరిగిరి. ఈయుద్యమము మహాశక్తి సంపన్నముగ నున్నది. ఎన్నియో అవాంతరములు సంభవించినను ఇంతవర కీయుద్యమమును చాల చాచకముగను పట్టుదలతోడను నిర్వహించిరి. ఇందుకు దూకర్ గారును చారిపహావరులగు చాలీ తిజాలే ఖట్టాయి మన్ మకలాలగార్లు మిక్కిల్ ప్రశంసనీయులు.

గాంధీగారు వ్రాసిన జాబును మొదట సత్యాగ్రహ ఉపసంఘమువారికిని పిమ్మట నాగపురనగరకాంగ్రెసు సంఘమువారికిని జూపితిమి. గాంధీగారి అనుమతిగాని సహాయముగాని లేకయే సత్యాగ్రహోద్యమమును ప్రారంభించితిమి అందుచే సత్యాగ్రహాలు ఆయుధముల ధరింపజాలని గాంధీమహాత్ముడిపుడు వ్రాసినంతమాత్రమున ఇప్పుడు సత్యాగ్రహమును నిలప నక్కరలేదు. అనిచాలమంది ఆశ్చర్యించిరి. అయినను చాలనేపు చర్చజరిగినపిమ్మట భగవాన్ దీక్షగారు ఒకమాసములో తిరిగి సత్యాగ్రహోద్యమము ప్రారంభింపబడునని వాగ్దానమొనర్చిన పిమ్మట సభ వారు సత్యాగ్రహమును తాత్కాలికముగ నిలిపియుండుట కంగీకరించిరి.

ప్రజాభిప్రాయమును గమనింతులగుగాను వేర్వేరు బహిరంగసభలయందు మేమిక్రింది ప్రశ్నలనడిగితిమి.

ప్ర:—మీకు స్వరాజ్యము కావలెనా?

జ:—కావలెను.

ప్ర:—మీ సైన్యములను తరిగివేసికొనుటకు ఆయుధములక్కరలేదా?

జ:—కావలెను.

ప్ర:—ఈసత్యాగ్రహోద్యమము పంచ్చముల నెప్పుడైనను దౌర్జన్యము సంభవించెనా?

జ:—లేదు.

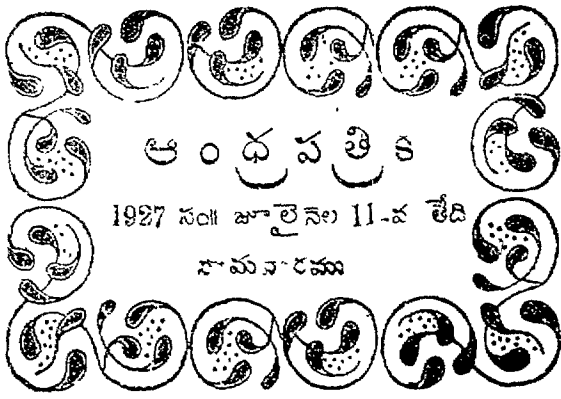
ప్ర:—సత్యాగ్రహోద్యమమునుగురించి గాంధీగారేమి చెప్పినను ఆయుధముల ధరించుటకు మీకు హక్కుగలదని మీరింకను నమ్మెదరా?

జ:—నమ్మకము.

ప్ర:—ఆయుధాపనముయెడల కాంతియు తమకు కాపనోల్లంఘన మొనర్చుట మంచిదేనని మీరెంచితిరా?

జ:—అవును.

గాంధీమహాత్ముని యెడల అలక్ష్మభావమును గన్నరముట మాయబడేనుగాదు. కాని సైన్యభలలో ప్రజలొసగిన ప్రత్యుత్తరములతో మేము సంప్రదించుగ నేకీభంగముచున్నామని వినములమై మనవిజేయుచున్నాము. ఆయుధములు లేకుండ ప్రజలు తమ గృహములను కుటుంబములను ఎల్లు కాపాడుకొనగలరు? ఆకాశీలు ఆయుధములధరించి తిరుగుటలేదా? దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతమునే మేమువలంబించుచుండుము. కాని దౌర్జన్యరహితముగ ఆయుధముల ధరించుటను ఆత్మరక్షణార్థము అట్టి ఆయుధముల ఉపయోగించు పక్షములందు తరిగివేడుటను ప్రతివారికిని హక్కుగలదని మేము దృఢముగ నిశ్చయించుచున్నాము. ఆయుధ ధారణయు యొక్క ప్రధానోద్దేశము ఆత్మ సంరక్షణము, ఆత్మ సంరక్షణోద్దేశముతో ఆయుధధారణ మొనర్చుట ప్రజల హక్కుగాదు, అది నారి విధి.

శాసనసభనుండి లేచిపోవుట

శ్రీమంతుల

శ్రీమంతుల బర్మా శాసనసభనుండి ప్రజాపక్షము వారు లేచిపోయిరి. శాసనసభలో జేయవలసిన పనులన్నియు లేదని పేర్కొని దోచెను. మీరు జూరీ అసమ్మతివలన, బర్మా ప్రభుత్వమువారు తొలగించుటకు ప్రోత్సహించుచున్నారని, ఆత్మగౌరవముగల శాసనసభ్యులు నిరర్థకముగ కాలము గడుపుటకు సమ్మతించజాలరు. ప్రజాప్రతినిధుల అభిప్రాయము, వెనుకటి శాసనసభ నిర్ణయము వలననే, వెల్లడియైనది. ప్రభుత్వమువారి సంగతిని గుర్తించి, ప్రజల కోర్కెలను సఫలపరచుటకును, బూనుకొనినచో నేటికి ప్రాంతపరిషత్తు పరిష్కార మయ్యెడిది. కాని ఇంతవరకు ప్రజల కోర్కెలను నిర్లక్ష్యపెట్టుటచే, పరిస్థితులు చక్కబడకున్నవి. రాజ్యాంగ శాసనసభ సమావేశమునకు గూడ తాము హాజరుగావలమని, ప్రజాపక్షనాయకులగు యూపూగారు ఖండితముగ వాడుకొనిరి. యూపూగారు యితరుల ముందు మంత్రివరకు నలంకరించిన వారే యగుటచే, ప్రభుత్వమును ఊరక నిందించి రని తలంప వీలులేదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణములను విజయవంతము గావించు తలంపు ప్రభుత్వము వారి కే మాత్రము లేదని, యూపూగారు చాటిరి. అధికారసభ్యులును వారి యనుచరులును గలసి, ప్రజాపక్షమువారి కోర్కెల నన్నిటిని విఫలపరచుచున్నారనియు, నామినేటెడు సభ్యుల తోడ్పాటుతో ప్రజాపక్షము నిరాకరించుచున్నపుడు శాసనసభ కేవలము ప్రహసనమగుటయగాక ప్రజలకు ప్రక్షాళనముగ గూడ పరిణమించుచున్నదనియు, యూపూగారి సమ్మతము.

ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికవద్ధి చేతమున కనర్థముగ నున్నదనియు, ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుట కట్టిప్రయత్నము జరుగుటలేదనియు, అనవసరపు ఖర్చులు బలమగుచున్నవనియు, యీవిషయమై ప్రజలేమిజెప్పినను కొరగాకున్నదనియు, యూపూగారు మొరలిడి పెడలిపోయిరి. ప్రజాపక్షము పెడలిపోయిన పిమ్మటనయినను, ప్రభుత్వసభ్యుడు విచారము సూచలేదు. ప్రజాపక్షమువారుజేసిన ఆరోపణలు నిరాధారములనిమాత్రము జెప్పి సంతృప్తిపెందిరి. ప్రజాప్రతినిధులు పెడలిపిమ్మట, దెబ్బలచట్టములో నుడవారింపబడిన నేరములేగాక యితర నేరములకుగూడ దెబ్బలికిన విధించుట కేర్పాటుజేసెడి సవరణచట్టమును శాసనసభవారింగీకరించిరట. దెబ్బలికిన దీనివేయవలయునని నాగరికజేతములు గోరుచుండ, బర్మాలో దీని వ్యాప్తిని విస్తరింపజేయుట, కడువిచిత్రము. ఇట్టి

స్థితిలో శాసనసభలోగూర్చుని ప్రభుత్వ విధానమునకు బాధ్యతవహించుటకు, ప్రజాపక్షమువారు రొక్కకుండుట వింతగాదు. బర్మాలోని స్థితియే వివిధ రాష్ట్రములలోను గనుపించుచున్నది. ఇంతవరకు మంత్రివరకు ననుభవించిన జస్టిసుజననాయకులు గూడ, సంస్కరణములు ఆచరణ యోగ్యములుగావనియు, ద్వంద్వప్రభుత్వము దొలగవరకు ఉద్యోగవరకు సంగీకరించుట ప్రయోజనకరముగాదనియు, తీర్మానించుట తటస్థమైనది.

ఇకనయినను ప్రభుత్వమువారు నిజస్థితిని గ్రహించుట యవసరము. రాయల్ కమిషను పేరుతో, ప్రజాపక్షములను విఫలపరచుచో, పరిస్థితులు మరింతవిషమమగుట తప్ప వేరలాభము గలుగజాలదు. బర్మా హిందూజేతమునుండి విడిపోవలయునని ముఖ్యముగ గోరువారు, యూరపియను వర్తకులును, అధికారలే. బర్మాకు నత్వరస్వరీ పాలనము లేకుండజేయుట కట్టివారు ప్రయత్నింపరు. స్వరీపాలనము లభింపకముందు, రెండుజేతములను వేరుజేయుటవలన ప్రయోజనములేదని, ఉత్తమాగారు ప్రచురించెరి. శాసనసభానిర్ణయములుగాని, ప్రతిష్టంభవలుగాని, ప్రభుత్వ దృక్పథమును మరలించుననిదోచదు. శాసనసభల మెలుపలనే, ప్రజాశక్తి వృద్ధి నొందుట యవసరము. అప్పుడుగాని శాసనసభలో జరుగు చర్యలవలన ఫలముండదు. అంతవరకును నయ్యచి కేవల క్రీడలకైంద పరిణమించుట తథ్యము. తూడ గమ్ములుగలవారికెల్ల ఒక్కసంగతిమాత్రము స్పష్టమగుచున్నది. ఎన్నిభేదములున్నను, ఎంతమాంద్రమును జూపినయెడ ప్రజల నావహించినను, ప్రస్తుతి సంస్కరణములు పరిచిని అక్కరలేదనియు, స్వరీపాలనమునకు తక్కువగల తరములతో ప్రజలకు బసలేడయ్య రూఢియైనది. యూపూగారు సూచించినట్లు, సంస్కరణములు అవసరముగావినందు కు ప్రజలు బాధ్యులుగారు సంస్కరణముల పేరుతో, పూర్వవద్ధతులనే కొనసాగించుచు, ప్రజలకోర్కెలను భగ్నపరచుచున్న అధికారులే యిందకు బాధ్యులు. బర్మా శాసనసభా నిర్ణయమును త్యజింపకుట సులభమేగాని, ప్రజల నావహించిన మిక్కిలముగ అనంతప్రతివలన పాలకులకు రానురాను లాభము కన్న నష్టమధికముగ గలుగు ననుటకు సందియములేదు.

విటరుటనుగారి గర్వోక్తులు

ఇతరులను నిరసించుటలో విటరుటనుగారు దిట్టలు. సక్లత్ వాలాగారు కొలదిమంది భారతీయుల కయినను ప్రతినిధులు గారనియు, సక్లత్ వాలాగారి బూటకమును బయల్పరచుటకు భారతీయ ప్రముఖులెవరో కామన్సుభలో సభ్యులుగావలెనని తమకు జెప్పిరనియు, విటరుటనుగారు నుడివిరి. ఈ ప్రముఖులెవరో తెలియదుగాని, విటరుటనుగారు రొక్కరే గాబోలు భారతీయుల యభిప్రాయములు దెలుప నమర్థము ! స్వరాజ్యము వచ్చినగాని, భారతదేశ దుర్దశ తొలగదని, యొక పక్షమువారు రెండెడరట. మరియొక పక్షమువారు బ్రిటిషు పరిపాలనకు పిమ్మట మిగుల సభివృద్ధి గలిగినయను, భారతీయుల నున్నతోడ్కోగములలో బెట్టిన పిమ్మట పరిపాలనము మీరించె ననియు

బలుకుచున్నారు. మొదటిపక్షమువారి సిద్ధాంతమును విటరుటనుగారు రసలే యంగీకరింపరు. రెండవపక్షమువారి సిద్ధాంతమును కొంతవర కంగీకరింతురట. రాయల్ కమిషను రాజ్యాంగమునకీ, విటరుటను ప్రభుత్వముకు స్వరాజ్యావశ్యకత గోచరింపబో, కమిషను విచారణవలన నెట్టి ఫలముండునో యూహించుట సులభసాధ్యము. ఇతియగాక, బ్రిటిషు ఉద్యోగులు తగినంతమంది లభింపనందుకు, విటరుటనుగారు గుండుచున్నారు. ఈ లోపమును నివారించుటకు, విటరుటనుగారు యావచ్చక్తిని వినియోగించుచున్నారు. రెండవ పక్షమువారి వలె వీరికిని భారతీయోద్యోగుల యందు నమ్మకము లేదని యూహింపవచ్చును. విటరుటనుగారు రెం త జెప్పినను, హిందూ జేతములో నున్నది మొదటిపక్ష మొక్కటియే. భారతీయులెల్లరును స్వరాజ్యావశ్యకత సంగీకరించు వారే. విటరుటనుగారు సూచించిన రెండవ పక్షము వారు అధికారులలో నుండురేమాగాని తదితరులలో గనుపింపరు. అందుచే దీనినొక్క పక్షముగ బిలుచుట కట్టియూధారము గనుపింపదు. భారతీయనాయకులు ఇతర దేశనాయకులకు విద్యయందుగాని, బుద్ధి సంపదయందుగాని దీనిపోరని విటరుటనుగారి యంగీకరించెరి. కాని, యిదిచాలదట. విటరుటనుగారి హేతువాద మంత అనంగతమో యిందువలన గ్రహింపవచ్చును. సైనికోద్యోగములను భారతీయుల కిచ్చుటచే గలుగు నుపద్రవముగూర్చి స్క్రీన్ కమిటీపోర్టును విచారించునపుడు, విటరుటనుగారు విచారించెదరట. ఇటుల సానుభూతి రహితముగ బలుమారు, భారతీయులు తమకున్న యవకాశముల నుపయోగింపవలెనని, విటరుటనుగారు సలహానిచ్చుట చోద్యము చేపట్టదగిన యవకాశము తేమిగలవో తెలియవు. అధికారులను సమర్థించుటలో విటరుటనుగారిని మించినవారు లేరు. బ్రిటిషు యుద్యోగియొకరు భారతీయునొకని కొట్టుచుండగ, తాము చూచితిమని, లేబరు సభ్యులగు టాంపాగారుచెప్పగ, ఇదియంతయు కట్టుకథయని విటరుటనుగారు తృణీకరించెరి. సోదర పార్లమెంటుసభ్యుడు బుద్ధిపూర్వముగ సబద్ధమాడుచున్నారని తెలుపుట, విటరుటనుగారికి యనమానకరము. విటరుటనుగారి దబాయీపు బనికీ రాకపోయెను. పాగారు తాముజూచినది నిజమని పట్టుబట్టి, విటరుటనుగారు అబద్ధమాడుచున్నారని గట్టిగబలికిరి. వివాదముమధ్య సభ నిలిచిపోయెను. పార్లమెంటుసభలో నేటియో సమాధానముల జెప్పి, ప్రొద్దు బుచ్చుట కికమీద వీలుండదు. హిందూజేత పరిస్థితులను స్వయముగ పరికించిన లేబరు సభ్యులుండుటచే, వెనుకటియూట లికమీద సాగిరావు. స్థానికస్వరీపాలనము భారతీయుల పరమై యున్నదనియు, అధికారులజోక్య మిందు లేదనియు, విటరుటనుగారు బలక సాహసించిరిగాని, నిజస్థితి ప్రజలకు తెలియను. స్థానిక స్వరీపాలనము నామ మాత్రమనియు, అధికారుల జోక్య మధికమనియు, ప్రజలెరుంగుదురు. విటరుటనుగారికిమీద భ్రమ పెట్టగల్గుట దుర్లభము. మద్రాసు మెయిలుప్రతికు విటరుటనుగారి పలుకుబడివంతము నింపుచున్నవి. స్వరీపాలనము నొసగుచో, బ్రాహ్మజేతరులకు గలుగు లాభమేదియు లేదని, మెయిలుప్రతిక నల

హానిచూచుచున్నది. వెనుకటిమారు యిట్టిసలహాలు బహిష్కరించినను, యింకముం దిట్టి సలహాలను వినువారుండరు. భారతీయుల కైకొని అధికారియు లిచ్చి నచో, పరిపాలనము తీరుచున్నది. అట్లుగాను గారు జెప్పటచే, ముందుగాను, పరిపాలన యభిప్రాయమునే చెలిపరట. ఇట్టి వారెవరును హిందూదేశమునలేరని, మొదటిగాను గ్రహించుటమేలు. ఆంగ్లోహిందూ ప్రతినిధులు, అధికారుల యనుగ్రహముపైగాని, ప్రజలధాగడి యుండజాలరు. వారు స్వతంత్రుల నమ్ముకునియే, స్వరాజ్య సాధనకు గడంగవలయును. ఇదివర కేమయిన ఆశమిగిలియున్నయెడల, విజృంభణనుగారి ప్రసంగము ఆశలనెల్ల బోనాదుచున్నది.

హాంమెంబరు : గవర్నరు

సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు గవర్నరులగుటకు, హాంమెంబరు పదవి ముఖ్యముగా మెట్టుగ జరిగి మించుచున్నది. సర్ మాల్కం హెయిలిగారు హాంమెంబరుపదవినుండి గవర్నరు పదవికి బోయిరి. పిమ్మట, సర్ అల్బెగండురు మట్టిమెరుగారికిని అట్టి యదృష్టమే బట్టినది. ముందుగా నొకరి నొకరు అభినందించుకొనుట తలపెట్టెను. సర్ మాల్కం హెయిలిగారు చహత్కరముగ ప్రసంగించుచు, హాంమెంబరు ఉద్యోగమును నిర్వహించుట కడ సులభమనియు, రోజుకు రెండుగంటల పాటు ఆసీనుకు బోయి దన్నతులు జెట్టి కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వసభలకు హాజరై శాసనసభలో కొంత గడ విడజేసిన చాలుననియు, సూచించిరి. హాంమెంబరు గారి తీర్మానము లోడిపోయినను వారి జీతమున జెట్టి ఇబ్బందిగలగదట. గవర్నరుగారి స్థితి అటుగా డట. జిల్లాలో పరిస్థితులను బా. చేయవలయుననిన కలెక్టరుకు కోపమువచ్చునట. క్రింది ముద్యోగిని తీసివేయవలయుననిన, కమిషనరుకు కోపము వచ్చునట. ఆస్పత్రికి కొంత సహాయము జేయదలచిన, మంత్రికాళ్లపై బడవలసివచ్చునట. కాని హెయిలిగారి వర్ణన అతితయోక్తి యనుటకు సంది యములేదు. మంత్రుల జీవితములు గవర్నరుల చేతులలో నుండుటచే, వారు చెప్పిన చొప్పున నడువక తప్పదు. కలెక్టరులును గవర్నరులును సామాన్యముగ నేకీభావమే జూపుచుండురు. హెయిలిగారి పరిపాలనము నిరంకుశత్వమునకు ప్రసిద్ధిగాంచినది. వీరి యచ్చు కెట్టి యంతరాయము వాటిల్లినటుల గనుపించదు. హాంమెంబరులును, గవర్నరులును హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లభించునంతవరకు, సుఖముగ కాలము గడుపవచ్చును. ఎట్టియోచనోపపద నవనర ముండదు.

ఇంగ్లండు: రంగుభేదము

ఎడింబరోలో రంగుభేదము నెటుల పాటించుచున్నారో యిటీసల బయల్పడెను. భారతీయులను కొన్ని స్థలములకు రానియకుండజేసిరి. ఈవిషయమై పలువురు అసమ్మతిని జూపినవిమ్మట, నిషేధమును కొంతవరకు తొలగించినటుల చెలి సెను గాని, కా శ్వత ప్రయోజన మెంత వరకుండునో తెలియదు. ఇదియటులుండ, ఇంగ్లండు నందే, యిట్టి వర్ణవ్యత్యాసము వైకవచ్చినది. జాక్సరు ఫర్నాండజగారను భారతీయులు లీడ్సునగరమున ప్రభుత్వ ప్రయత్నోద్ద్యోగిగ పనిచేయుచుండిరి.

భారతీయులను కారణముచే వీరిని దీసివైచుటకు, లీడ్సు కార్పరేషనువారు ప్రయత్నించుచుండిరి. పౌరులకు మాత్రము వీరిపట్ల ఆదరవిశ్వాసము లుండుటచే, యితరవకీ ప్రయత్నము సఫలము గాలేదు. తుండ కీ వ్యవహారము ఆరోగ్యమంత్రి గారికి చెలువబడెనట. మంత్రిగారు జాక్సరు ఫర్నాం దజగారిని రాజీనామా నీయవలయునని గోరిరి. ఈ రీతిని భారతీయోద్ద్యోగిని వదలించుకొనిరి. పర్లమెంటుమంతకన్నను దూరముబోవునా? ఎక్కడనో దక్షిణాఫ్రికాకును, కెనియాకును బోనేల? ఇంగ్లండునందే యిట్టి యక్రమములు జరుగుచున్నవి. బ్రిటీషు ఉద్యోగులు హిందూదేశమున నెంద రున్నను చాలరు. ఇంగ్లండులో భారతీయోద్ద్యోగు లొక్కరుండుటకు గూడ ఏలులేదు. హిందూ దేశముపట్ల యిట్టి ద్వేషము వెలుపడుచుండునంత వరకు, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యముపట్లగాని ఇంగ్లండు పట్లగాని ప్రేమ వ్యాపించుట కవకాశముండదు. రంగుభేదమును విస్తరింపజేయువారు, ఇంగ్లండు జేమమునకు తీరని హానిగలిగించుచున్నారనుటకు సందియములేదు.

పాతశాలాభవనములు: గాంధీయులు

1914 వ సంవత్సరమునకు బూర్వము, గ్రాంటు ఇన్ యు కోడు ప్రకారము, గ్రాంటు కైకొనుచున్న పాతశాలాభవనమును ఇరువది సంవత్సరములు గడువకముందే, వేరొక ప్రయోజన మునకు వినియోగించునెడల, ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించినరీతిని మేనేజరుగారు గ్రాంటును వాడున జేయవలయును. 1914 వ సంవత్సరమునందు, ఇరువది సంవత్సరములగడుపు నలువది సంవత్సరములకు పెంచబడెను. మరుసరిసంవత్సరమున, యీనియహము స్థలములకుగూడ వర్తింప జేయబడెను. ప్రస్తుత నియమముప్రకారము, పాతశాలా భవనమునకు గాని, స్థలమునకుగాని గ్రాంటును కైకొనుచో, నలువది సంవత్సరములు దాటినపిమ్మట, మేనేజరు గారు విద్యకు సంబంధించని యితర ప్రయోజన ములకు వినియోగింపవచ్చును. ఈ సూత్రమును ప్రభుత్వమువారుపుడు మార్చిరి. విద్యకు సంబంధించిన పనులకు భవనములనుగాని, స్థలములనుగాని నలువది సంవత్సరములకు పిమ్మటనయినను వినియోగించుట అక్రమమని, ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. ఈనిర్ణయము బొంబాయి రాజధానిలో ప్రబలి యున్న ఆచారమున కనుగుణముగ నున్నదట.

కార్మికపరిస్థితులు

చెన్ననగర కార్మికపరిస్థితులు కడునందగ్ధముగ నున్నవి. రెండునెలలబట్టి మాసీకంపెనీ పనివారల నమ్మె జరుగుచున్నను, ప్రభుత్వమువారు వివాద మును పరిష్కరింపరయిరి. డయోనేకప్రెస్సు నమ్మె గూడ యింకను ముగియలేదు. లేబరు కమిషనరు గారు జోక్యము దీసికొనలేదు. లేబరు ఆఫీసువలన నేషి ప్రయోజనముగలదో తెలియదు. గత శని వారమునాడు, జరిగిన సభలో, ప్రభుత్వమువారు వెంటనే చర్యదీసికొని, విషమపరిస్థితులను తొలగింప వలయునని కోరుకు తీర్మానింపబడెను. లేనిచో, యావన్మంది కార్మికుల నమ్మె జరుగవచ్చునని, ఉపన్యాసకులు ముందరించిరి. అట్టి స్థితియే సంభవించుచో, చెన్నపురి దుర్దశను వర్ణింపతరముగాదు.

ఆ పిమ్మట అనుకూల పరిణామము గుడుగుట కష్టము. పరిస్థితులను హద్దులలో నుంచుట కష్ట మగును. అందుచే కార్మిక పరిస్థితులు చేయివారక ముందే, ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కైకొనుట యవసరము. నిరాశా పరిస్థితియి. కార్మికులకు వెంటనే యుసశాంతి నొనగూడు వ్యవహారము.

రిజర్వుబ్యాంకు చట్టము

రిజర్వుబ్యాంకు చట్టము, సర్ బేసెల్ బ్లాకెట్టుగారు, సవరించినటుల చెలియుచున్నది. ప్రజాప్రతినిధులు, స్టేటుబ్యాంకు గావలయును గాని, వాటాదారుల బ్యాంకునో శతము విమిర్లములేదని గోరియుండిరి. ఇందుకు, బ్లాకెట్టుగారు రంగీకరించి, చట్టమును సవరణజేసిరట. కాని, జైరెక్టరుల నియామకపద్ధతిని బ్లాకెట్టుగారుమార్చరయిరి. దీనిని మార్చినగాని, మొదటిమార్పువలన లాభముండదు. బంగారునాణెపు ఏర్పాటు మారలేదట. బంగారు నాణెములేనిది, బంగారు ప్రమాణ మను శబ్దమునకర్థ ముండదు. బంగారుపు రిజర్వులను హిందూదేశమున నూచకుండ, ఇతర దేశములలో నుంచుట కికనైనను ఏలుండును. అందుచే, యీమారు కలకత్తాలో జరిగెడి సెలెక్టుకమిటీ సభలోగూడ తీవ్రముగుచర్చ జరుగునని ఎంచవచ్చును. ప్రజాప్రతినిధులు సూచించిన మార్పులనన్నిటి గావించినగాని, చట్టము నమ్మి తిని బడయజాలదు.

మాళవ్యాగారీషయనము

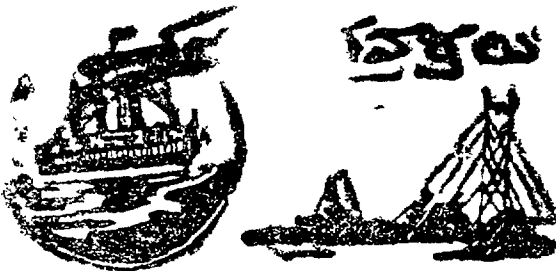
పండిత మాళవ్యాగారును, గాంధీమహాత్ములును విశ్రాంతికై బెంగళూరుకు విచ్చేసి, దక్షిణ హిందూదేశ ప్రజలలో నదృశ్యప్రబోధముగావించిరి ఇరువుర కలయిక, అనుకూల ఫలము నొనగెను. మాళవ్యాగారు మొన్నటిరాత్రి బొంబాయికి పయనమైపోయిరి. కద్దరుచుసూర్యయు, అస్పృశ్యతా నివారణసూర్యయు, హిందీసూర్యయు, వ్యాయామముసూర్యయు, మాళవ్యాగారు ప్రజలనుద్బోధించి చనిరి. సాంఘికభేదములను విమవలయుననియు, దేశభక్తిని పెంపుజేసికొనవలయుననియు, మాళవ్యాగారు హెచ్చరించిరి. దేశనాయకుల ప్రసంగ ముల నూరక నాలకించి వెడలిపోవుచో ప్రయోజన ముండదు. వానినాచరణబోసికీ దేబ్రయత్నించి నపుడే, ఫలముండును. బెంగళూరులో జరిగినఖద్దరు ప్రదర్శనమును, తదితర సభలును, ప్రజలలో కార్యోత్సాహము బురికొల్పునని నమ్మెదము.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు క్రొత్తవిర్మా టులు గాన్పించకబోగ, ఇతర విశ్వవిద్యాలయ ములకుండే మామూలు సౌకర్యములు గనుపించ కున్నవి. ఆనర్గుతరగతి లేకబోవుటచే, పలువురింకను చెన్నపురికే వచ్చుచున్నారు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులు సివిలుసర్వీసుపరీక్షకు వెడలకుండ, అడ్డుగలుగుచున్నది. ఇట్టి యసౌకర్యము లుండునంత వరకు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము విద్యార్థుల యాదరణ బడయజాలదు.

హిందీప్రాముఖ్యము

కుంభకోణం, జూలై 10:—హైస్కూలు కమిటీవారు హిందీ అక్షరాలుభాషగా రెండవ భాగమునుండి నేర్పించుటకు తీర్మానించిరి. (ప్రభు)

భారతదేశము

బ్రిటిషు పాలనాసంబంధము- భిన్నాభిప్రాయములు

టాంపాగారి ఆరోపణలు

వింటర్జాగారి "శుద్ధాబద్ధములు"

లండన్, జూలై 8:—నేడు కామన్సుస్థలో వింటర్జా ప్రభుత్వ ఇండియా కార్యాలయపు మహిమలను చర్చించుటకు ప్రారంభించినపుడు పట్టు పరితర ముద్రపిద్ధ భారత ప్రభుత్వము ప్రేక్షకులచేతను నడుచిరి.

సకలత్యాసాగారి యభిప్రాయము

సకలత్యాసాగారు ప్రతినిధియనైనను సభము నభిప్రాయములను భావించుట నూటికి ఒకటిలో సగమైనను దెలుపుటలేదు అది స్వయంగా తనకు తెలియునని వింటర్జా ప్రభుత్వము సకలత్యాసాగారు బహుళసంఖ్యాకుల యభిప్రాయమును తెలుపుటలేదని నిశ్చయము చేయుటకు భారత ప్రభుత్వము చాలమంది లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షమువారితో కలిసి కొనుట ఎట్లుయూ వారిచేతనును జేసికొని ఎన్నికలను నియంతులను తనకు సమీపించినది.

బ్రిటిషు పాలనాసంబంధములు, భిన్నాభిప్రాయములు

బ్రిటిషు పాలనములను లాభము లేకపోలే దనువాద కొందరున్నారనియు వారైనను పూర్తిగా ఒప్పుకొనక ప్రజలు చాలవంది దుఃస్థితిలో నున్నారనియు దారిద్ర్యము ననుభవించుచున్నారనియు అవాగోగ్యముగను మూఢులుగను అనగా విద్యాగంధము లేక ఏమియు తెలియనివారుగను తిండిలేక మాడుచున్నారనియు ఇచ్చియు స్వరాజ్యము చేపారిన అంతరించి పొనుపడెన రనుచున్నారు.

భారత కార్యకర్తలకు తిండికి చాలకున్నను బ్రిటిషువారు వచ్చినపిదప చాల యభివృద్ధిగాంచెననియు ఇంతకంటెగూడ బాగుండెడిదనియు కొని సహకారము లేకపోవుటచే ఇట్లున్న దనియు భారతీయుల స్వయంకృతప్రతిష్టలగుడ కారణమనియు అనుచున్నారనియు వీరే ఉద్యోగములు భారతీయుల వశము చేయుటలేదు అధికారమును ఎక్కువగ ఇచ్చుటలేదు పరిపాలనను పాడగుచున్న దనుచున్నారనియు వింటర్జాగారు రనిరి. మొరటి సాదమును వింటర్జాగారు నిరాకరించిరి. రెండవ సిద్ధాంతమును కొన్ని మరతులతో ఒప్పుకొనుచున్నారు.

పరిపాలనా విమర్శకులు

కోడ్లు, రైల్వేలు, మిల్లులు భారతీయుల మనకులకు వచ్చలేదని గాంధీగారి వాదము. మరితరులు బ్రిటిషువారు భారతీయులపట్ల ఉదాసీనతను జూపుచున్నారని నిందించుచున్నారు. ఇండియాను పాలించి ఆపనిని ఇంకొకరికి అప్పగించ వలసి వచ్చిన ఆతని మనసు నిజముగ ఇంతవిచారమునకు లోనైనందులకు చాల జాలియగుచున్నది. అసలు చిక్కలర్చియు భారతీయులవలననే గల్గుచున్నవని వారి వివాక ఆధ్యాత్మికయభిప్రాయములే కారణములగుచున్నవని

మరకత్తి, జాతివివక్ష, ఆచారము, బాల్యవివాహములు, నిమ్మజాతులు, జంతుసభ కూడవలసిన వ్యక్తుల ఆరోగ్యము, పటుత్వము పాడుగాక మానదనిరి.

బ్రిటిషువారు గావించిన కార్యములు

భారతీయులు, యూరపియులు సహకారముతో పనిచేయుటచే ఆర్థిక ప్రయోగ సరిపడెననియు, రాష్ట్రీయకర్షణులెంగాలు ఇన్వెస్టమెంట్లను తగ్గెననియు, అవసరమగు మిగులుచున్న మొత్తమును ఇన్వెస్టమెంట్ల కొట్ట కర్షణులను లేకుండ జాతీయముగజేయుట ప్రయోగించెద రనియు, ఇంకను కొద్దియొకొక్క ఇన్వెస్టమెంట్లను మొత్తముగూడ ఎత్తివేయు యవయము భాషపరిమితులనుబట్టి యున్నదనియు, ఇండియామంత్రియు, ఇండియాప్రభుత్వమువారు దీనికై ప్రయత్నించెదరనియు, తీసివేయించవలసినది కొరవారితో ముందంజవేయువారనియు వింటర్జాగారు రనిరి.

టర్జునుగా రనిరి. కార్మిక పరిస్థితులు అభివృద్ధిగాంచెననియు, అంతర్జాతీయ కార్మికసభ కార్యక్రమములో అన్ని సంఘములతో భారతదేశము నిండుమనసుతో పాల్గొనెననియు వాసింగ్సు కార్మిక ఒడంబడికను ప్రవహరించిన కొద్దిజేతములలో ఇండియా ఒకటనియు, (కార్మికసభ్యుల గొప్పసంతకము) అయిదేండ్లబట్టి, భారతదేశములో సంఘకాసనములు ఎన్నియో చేయుట దినవనియు, సాంఘికక్షేమమునకు లాయిడ్ ప్రభుత్వ, బెన్స్లెయిక్, వారి ప్రభుత్వము వారంతయు పాలుబులిసిన కొనియుండిరి. కొంద్రు ప్రభుత్వవ్యవసాయ సహకారమున అంతాద్యుత్తముగ నభివృద్ధిగాంచుట నెవరైన గుర్తించికో లేదో యనిరి. మన్యజ్యర్ సంచారకసంఘమును కొనియుండిరి.

యూరపియులను నియమించుట

క్రమేణా జరుగుచున్నది. కాని యువకులకు భారతను నికోద్యోగము చాలినంతమంది దొరకుటలేదు. ఇండియాప్రభుత్వమువారు, బర్మిక్ హెడ్ ప్రభుత్వపరిస్థితులన్నిటిని బాగ్రతగకనిపెట్టి చూచుచున్నారు. చాలినంతమందిని బ్రిటిషు అధికారులను నియమించుటకు క్షేత్రసంఘం లేక ప్రయత్నించెద రనిరి. ప్రభుత్వమువారు స్వాంత్యర్థుల కమిటీనిజేడికమును ఆలోచించునపుడు భారతీయులను నియమించుటచే కష్టము సంభవించునను విషయము నాలోచించెదరు. సైనిక కొలువులను మనము తగిన యధ్యక్షులను ఇచ్చునంతవరకు భారత సైన్యము దివ్యముగనే సాగిపోవును.

బ్రిటిషుసానుభూతి, సహృద్యావనము

వీడికేమునకైనను, బ్రిటను, బ్రిటిషువార్ల మెంటు సహృద్యావనము, సానుభూతి ఎంతయో లాభించును. ఇండియాలో ప్రజాసౌకర్యవనమున పాల్గొనువారి కందరికిని ఇది చూపబడును. రాజకీయోపన్యాసములు వీటిని సాధింపజాలవు.

టాంపాగారి ఆరోపణలు

పార్లమెంటుకాలము చాలకపోవుటచే పెక్కుమంది సభ్యుల మాటలకు ప్రత్యుత్తరము జెప్పుటకు వీలైనదిగాదు వింటర్జు ప్రభుత్వము. కాని టాంపాగారు చెప్పిన కొన్ని విషయముల నెత్తుకొనిరి ఆరునెలలక్రిందట బ్రిటిషుఉద్యోగి ఒకవ్యక్తిని చావగొట్టెననియు తానుగ, ఒకజర్మను స్నేహితుడును జూచిరి మరయు టాంపాగారు రనిరి. పోలీసువారికి టాంపాగారు దెలుపవలసిన ధర్మమె యుండియు ఆయన దెలుపనందున ఇప్పుడేమియు చర్యనడిపికొన వీలులేదని టాంపాగారు చెప్పినదంతయు పుక్కిటిపురాని మఱి

కల్లోలము

పెదప బయలుదేరెను. టాంపాగారు పౌరధర్మము నల్లంఘించిరి ఆక్షేపించిరి వింటర్జు ప్రభుత్వము. నాలుగగంటలకు సభ పూర్తిఅయినది. ఇండియాకార్యాలయపు మదింపు చర్యను కాలనిర్ణయము లేకుండ ఆపుజేసిరి. దగ్గర సమర్థింపకొనబడులేని బ్రిటిషు అధికారులను నింజించుటయు, తన జేతయులే మాడుట మంచివిగాదని వింటర్జు గారు తీవ్రముగ ఖండించిరి. టాంపాగారు ఉండబట్టిలేక ఆజేతపూరితుడై వింటర్జు గారు జెప్పినదంతయు కుదాబడధిమనిరి.

అధ్యక్షు డెంత వారించినను లాభములేకపోయెను. అదృష్టవశముచే సభ ఆగిపోవుట రక్షించినది అందరిని.

బ్రిటిషు యుద్ధసేనను ఇండియాలోనే ఇకముందుంచెద రనియు, సామ్రాజ్యములో సామ్రాజ్యధానమునకు నూతన మార్పును కలగజేసెదరని ఇండియాలో ఆంగ్ల ప్రతికలువ్రాయు వ్రాతలు అబద్ధమనిరి వింటర్జు ప్రభుత్వము.

అట్టి యభిప్రాయములే ఎన్నటికిని లేవనిరి వింటర్జు ప్రభుత్వము.

సానిక ప్రభుత్వము భారతీయులచేతులలోనేయున్నది

దుగ్గి, జూలై 7:—ఎంతకరకు సానికపరిపాలనను భారతీయుల హస్తగతమైనదో చాలమంది గ్రహించలేకపోయారు. అధికారపరిశీలనను లేకుండ భారతీయుల హస్తములలోనే యున్నట్లు చాలమంది గ్రహించలేదు. తమ వ్యవహారములను తామే చక్కపెట్టుకొను సభికారము అయిదుసంవత్సరముల నుండి ఎక్కువగుచున్నది ఆర్థికపరిస్థితులు అభివృద్ధిగాంచినవి. ప్రాథమికవిద్య పురోగ్నిగై గాంచుచున్నది. నాల్గేండ్లబట్టి 400 వేల విద్యార్థులు ఎక్కువైనారు మొత్తము పంజాబులో ఇప్పుడు 900 వేలమంది యున్నారు. నిరుకు 7000000 పాసలు విలువ గల రైల్వేస్టేషన్లు (సామగ్రిని) పోటీజేసికొనిరనిరి వింటర్జు ప్రభుత్వము.

యూర్పు ప్రభుదంపతులకు కామన్సు సభలో అందరును సత్కరించిరి. బిరుదులను నిచ్చిరి. పెన్సుమిస్టరు మందిరమున గూడ గౌరవించిరి.

ఓ. హిగ్గిన్సుగారిని గాల్చుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

డబ్లిన్, జూలై 11:—డబ్లిన్ వార్త ఇట్లు తెలుపుచున్నది:—ఉపాధ్యక్షులైన హిగ్గిన్సుగారిని నిన్ను కాల్చిచంపిరి. ఆతడు ప్రార్థనకు పోవుచుండ (తోవలో ముగ్గురారనిని గాల్చిరి. కిరీరములో మూడుగాయములు తగిలెను. తలలో ఒకగాయము తగిలెను. ఇంతవరకెవరిని అర్థమజేయలేదు. ఆతనితో ఆతనిభార్యగూడ పోవుచున్నదని తరువాత తెలిసినది. డబ్లిన్లో పల్లెయుగు బ్లాకురాకుదగ్గర తమ నివాసముదగ్గర వారు నడుచుచున్నారట. ఆసమయమున కాలిబాటదగ్గర ఒక మోటారు బండివచ్చెను. అందులోనున్న ముగ్గురును కుదాకులను గాల్చిరి. ఆతనిభార్యకు చెబుతగుటలేదు. కాని ఇంటికి ఆమె వశము తప్పిచేరెను. హంతకుని బట్టుకొనబడు పోలీసువారు అన్ని మోటారు బండ్లను ఆపుజేయుచున్నారు. పండిత బాక్ మెక్స్ లిగారు, ప్రాత విద్యాకాళామాత్యుడు, హిగ్గిన్సు గారిని కాల్చుచుండ జూచెను. ఆతనికి సహాయముచేయవోయెను. వింకిలుగనుగారు హిగ్గిన్సుగారి ఇంటిదగ్గర నుండెను. గోల్ఫ్ ఆటకు పోవ సంసిద్ధులగుచుండిరి ఆసమయములో కుదాక చప్పుడు వినించెను. తొందరగా వెకివచ్చి రక్త ప్రవాహముతో నున్న హిగ్గిన్సుగారిని జూచి భయకంపితులైపోయిరి. ఆతనిని ఇంటికి చేర్చుటకు ప్రయత్నించిరి. అతనికి స్పృహయున్నది. ఆతని కాల్చినవారిని జెప్పగలరు. ఫరెస్టుల నాలోచించుటకు మంత్రివ్యమువారు కూడిరి.

కీ|| శే|| లాలా గంగా రాముగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 11:—గోల్డర్ గ్రీసులో వసించుచున్న పర లాలా గంగారాముగారు స్వగృహమున హృద్రోగముచే చనిపోయిరి.

దీనా పరిస్థితులు

పికింగు, జూలై 8:—చార్జ్స్ వంగు హ్యూంబరుకు మరల బట్టుకొంటిననియు, నూవో మీడి కేసునున్నాడననియు పింగటోలో విప్లవకారులు అడంచబడిరనియు ఉత్తరదీనా సేవ మరల సింగటోను బట్టుకొనిరనియు పికింగు ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసెను.

మంగుపేలో నుంకముల పన్నులను చెప్పుజేసెదరట.

జనీవా నాకాదళ సమావేశము

జనీవా, జూలై 8:—జనీవాచర్యలు లాభించగలవను ఆశ పాడచుచున్నది. పెక్కు విషయములు పరిష్కారమైనవి. సభ ఇంకను సాగదని తలంచెదను క్రూయిజరుసమన్వ చిక్కుగనే యున్నది. ప్రాంసు ఇ-లీగూడ మాతో కేరియుండు నటుల జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారము. అదియే మాయద్వేషము. తేదించు హక్కును మేము భయకొనలేము. ఇతరులకుగూడ లేదవలేదు. మానూషనల సంగీకరించిలేని ఎంతయోసామ్యు లాభించును.

యూధసమయమున ఇతరులు పెద్ద క్రూయిజరులను గట్టుచేట్టెగుడ కట్టునునెచ్చెను. కావలసినవాసికంటె ఎక్కువ నాకలను గట్టు యుద్వేషమేగాదు లాభములేదు. బ్రిటనుతో సమానముగ ఆమెికా నాకాదళమును బెట్టుకొనుటకు బ్రిటను కేపుకును ఎంతమాత్రము యధ్యంతరము లేదనిరి. బ్రిటిషువారు.

నిర్మణ్యుల తాత్కాలిక నిఘాగ్యులను నాకాదళ సభ వారు ఆలోచించి 9 తేదీవరకు ఆపుజేసిరి.

క్రూయిజరును గూర్చి ఒడంబడిక కుదరలేదు. డెస్టోయరులను గూర్చి కుదిరెనట. అంతర్గాములు 1800 టన్నుల బరువుండవలెననియు అయిదంసుళముల ఫీరంగు లుండవలెననిరి.

గిబ్బికా గారుగూడ ఆశతోనే యుండిరి.

ఈజిప్టు-గ్రేటుబ్రిటను

దుగ్గి, జూలై 8:—సర్వతోపాక్షగాదు డెయిలీమెయిలుతో ఇట్లు తెలిపెను. మాకిటలు ఇచ్చిన స్వాగతము, గౌరవము గ్రేటుబ్రిటనుతో మా సంబంధమునకు నూతనశక మేర్పడును. గ్రేటుబ్రిటను ఈ జిప్టులకు సభ్యులకొ అశే నేను సదా ప్రయత్నించుచున్నాడను. ఇదే యభిప్రాయమును ఈజిప్టు ప్రజలందరును కల్గియున్నారు.

సింహా మకాములో ఆరువారముల

అనుభవము

శ్రీశ్రీశ్రీ పాఠశాల విద్యార్థులములలో ఆంగ్లేయ పాఠశాల పండితులగు (ప్రా. కె. సె. పి. కే. పా. పి. ఎం. పి. గా. ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్) (కనీసావరము తరువాయి)

నాటకములు

ఈ యుగపులో సింహామందు మనోరంజకమైన విశేష మేమనగా "సింహా ఆమెయారు ప్రమాణిక్ కల్పబు" అను నాటక సంఘమువారి నాటకరూప ప్రదర్శనములే. వా రావిద్య యందు గడించిన జయవిదమలే వారి చిరకాల ప్రఖ్యాతిని చాటుచున్నవి. నేటికినివచ్చు తరగతి యంతాహమతోగజ్జెట్టు చున్నారు. నాటకవేషధారణతో జీవనోపాధిగా గల నటకుని యందు కన్పించు క్రొత్తపోకడలును, సద్యమున్న గల విద్యా సములును జీవకళయందు విలాసాధులగు నటకులయందు కన్పించును. ఇది వారియొక్క బుద్ధి శేషమునకు భావ్యతయొచ్చు న్నది. అట్లుచే వీరు రెండు అటలు ఆడివారు. "టన్ను ఆఫ్ మనీ" అను నాటక మొకటియును, "టిల్లీ ఆఫ్ బ్లూమ్స్ బర్రో" అను నాటక మొకటియును వీరు ప్రదర్శించిరి. జాన్ మెల్సన్

సోదయటు ప్రయత్నములు

బ్రటిషుకార్మికులు

లండన్, జూలై ౧:—బ్రటిషు పనివాండ్రులు నడుచు కొనవలెనని సోదయటులుకొన్న ప్రయత్నములకు పని ధానున గారు ఖండించిరి. పలుకుబడిలేకుండు రషియనులు సహాయము చేయచున్నారనియు, తమసామ్యును పాడుకొనుచున్నారనియు తెలిపిరి. ఇట్టి అవివేకపు పిచ్చిచేష్టలను వారు మాన వలెను. కావలసిన సాంఘికమార్పులను సాధించుటకు బ్రటిషు పనివాండ్రు ప్రకటనపద్ధతి అవలంబించెదననియు కమ్యూనిస్టుమాలలను వినువారుకారని తెలిపినవలె ననిరి.

సోదయటనే నాని, ఎరాల ప్రభువు చనిపోయిరి.

సోదయటనే పనివాండ్రు సంఘము కార్మికవత్తుతో సంబంధమును వదులుకొనెను.

స్వేయిను రాజు

ఇంగ్లండులో నుపన్యసించుట

ద్యు, జూలై ౧:—ఇన్న లండనులో స్వేయినువారున్న కల్లబులో స్వేయిను రాజు ఇల్లుపన్యసించెను. నేను బ్రటిషును ఎత్తువచ్చినను స్వేహభావము, ఆకాశియచున్నానని తరుగ జెప్పకకొరలేదు. ఇంగ్లండులో అనేకవిధములగు సంబంధమున్న నాకు ఇంకొకవిధముగ ఎట్లుండగలదు? ముందొచ్చిన దానికంటె ఇప్పటి సన్యాసములు మరింత గాఢమైతిని కలకొల్పుచున్నది.

అట్లాంటికు వైమానికులకు క్రొయిగనులో అధికార సత్కారము జరిగెను.

సామ్రాజ్యవిద్యా సభ

సామ్రాజ్యములో వివిధభాగములను స్వేహపాశముతో గట్టిచేయుటకు విద్యుత్తును సాధనముగనున్న దనినిశ్చయించిరిని సామ్రాజ్య విద్యాసభవారు సార్యభాషనకు తిలించిరి. ఉన్నాద్యసమును పెంపొంద చేయుచున్నదనిరి నేటితో సభ.

ప్ర్యారిసులో యువరాజు బ్రటిషు విద్యార్థి వసతిగృహంబుసాసమొకదానితోయెను. ౩౦౦ విద్యార్థులకు చోటున్నది.

ఇండియా రక్షణము

డెయిలీ కెలిగ్రాఫు పత్రిక

లండన్, జూలై ౧:—అధికారులు లేదనుచున్న ఇండియా రక్షణమున లోపములున్నవని డెయిలీ కెలిగ్రాఫుపత్రిక వాయుచున్నది. చాలకాలమునుండి ఇండియా యంబలో గూడుకొన్న కలిష్టపరిణామము, విమానమునుండి యులను వేయ సాధనమును, ట్యాంకులను నిరాకరించెను. యాకు ఒక్క ఎనిమిది సాయుధకలముల కంటెపెరిల్లవి. వైమానిక సహాయము ఆరేయున్నది. మెకానిక్ బ్రాన్సుపోట్లలో లోపము లున్నవని వైమానిక విలేఖరి వచ్చెను.

నదీ యను కవిప్రాసిన "పిల్ల ఇంగ్లీషు" అను నూడవ నాటకమున కెదురుచూచుచున్నాము. మొదటి నాటకములో, సమీపబంధువుల జన్మి పరిక్రమంబునకేసికొనుటకు భార్యార్థ్యు లిద్దరను అనేక మాయోపాయములను పన్నెదరు. భార్యయు కిక్ ప్రాప్తము ఉద్యోగనష్టంబు భర్త కష్టవంతులైక చాలా ప్రయాసపడును. తుదకు ఇద్దరువిధులై పోవరు. "టిల్లీ ఆఫ్ బ్లూమ్స్ బర్రో" అను నాటకములో టిల్లీ అను నామె కథానాయిక. ఈమె చాలా పేదదీలిలోని స్త్రీ. కాని, వగలాడి. ఒక జమీందారుకుమారుని వలచివలసివెనుంది. కాని జమీందారి యువకుని తల్లియొక్క అసహనముచూచి, తానుకూడా గొప్ప కుటుంబములలో రక్ష సంబంధముగలదానివలె భ్రమింపయెను. తన దర్శముల అక్కరకురాని పందర్శములో తా నాయాపకు నిలపించుటలేదని జెప్పును. కాని ఆ జమీందారి ప్రియుడు ఆ స్త్రీని సాధికర్యము లేనంతమాత్రమున తన ప్రేయసిని విడనాడిక తన నిమగ్నకలకప్రేమను ప్రకటించెను.

ఈ రెండు అటలయందును ప్రశస్తిమైన నాటకరూప ప్రఖ్యాతి కనుబరచబడినది. ఆయాసందర్భములలోని హాస్యరసావితీ సంభాషణలే అత్యంత విశేషకరములుగా నుండెను. ఈ నాటకప్రదర్శనములు ముఖ్యముగా మాడవగియున్నను, విద్యావంతులగు భారతీయులు నాటకమందరమున గల ప్రేక్షకులలో కన్పించకపోవుట శోచనీయము. హిందూనాటక సమాజ ప్రదర్శనములలోలేని గొప్పవిశేష మొకటి యీ ఆంగ్లేయనాటకరంగమందు గన్పట్టుచున్నది. అదేదనగా, స్త్రీలే స్త్రీపాత్ర ధరించుట. స్త్రీపాత్రలను పురుషులు ధరించుటకు తెలిసినది అనేక అవకాశములు భాషపకటనయందు కన్పించును. స్త్రీ పాత్రలను స్త్రీలే ధరించుట నాటకమన కమూల్యమైన విషయము. పురుషుడెంత నిపుణుడైన నటుడైనను సహజజన్మమైన పురుషులకంటెములను సంపూర్ణిగా ప్రతిఫలించి యున్నట్లు ప్రేమ ఆదర్శప్రాయమైన స్త్రీ భావమును వెల్లడింపజాలదు. ఒక హిందూనాటక కథకుడ ప్రదర్శించబడినది. ఈ కథ మహాభారతములోనిది. అజ్ఞానై అజ్ఞునుమచేసిన యొక యువకునికి ప్రాయశ్చిత్తముగా భూప్రక్షాళించేయుచు ఆనే తు హిమాచల పర్వతము గల పుణ్యక్షేత్రములను సన్యాసివేష మున సందర్శించుచువచ్చి గుర్తద్రనువలించి పరివారాశ్వమం చేయుట ఆరణ్యములో ఆడబడినది. మద్రాసు కల్లబువారు యీ నాటకమాడిరి. ఆ నాటి మధ్యాహ్నము విచిత్రమైన విశోదా వందమును సింహాలోని మోరొడూమిదనున్న యీ గయిటి థియేటరులో ఆనుభవించిరి. తమిళదేశమునకు 1500 మైళ్ల దూరములోన్న మేము యీ హిమాలయపర్వతములందున్న సింహ నగరములో విశోదయ వేషభాషలతో మునిగి జేతులను సింహ వేషములనుగాని తీలమునదీతర ప్రభాస్వరూపము లనుగాని నాటకరంగమున సందర్శించు మని యీహించిరి. గాని కడుద్రువనున్న మా కావేరీతర పరిసర ద్రావిడవేష భాషలను చూచిరి. చూచి నివ్వరపోయిరి. భిన్నరాష్ట్రీయాలగు భారతీయులకూడనాటకమును చూచుటకై విచ్చేరిరి. వారికి తెలియనిభాషలో ఆట ఆడబడినప్పటికిని వారికొకడ యీ నాటకము మోదానహమై యుండెను. కారణమేమనగా స్త్రీ కృష్ణవేషము నాటకములో చాలా ముఖ్యపాత్రమై కల యుటచేతనే కానోపు. కాబట్టి ఆనేమహిమచల పర్వతము గల హిందువు లందరికిని సమానచిత్తవ్యాపారమును సాంప్రదాయభిరుచియును గలదని బాగుగా బోధపడును.

గవర్నరుజనరలుగారి విందు

ఈ వేసంగిలో జరిగిన విశేషములలో ముఖ్యమైన దేదనగా; ఈ నెలారంభములో వైస్రాయిగారి బసయందు జరిగిన అల్పహారవిందు. 800 మంది అతిథులకు సత్కార మొనగబడి నది. ఈ యతిధిసంతర్పణ చాలా పెద్దదని మీరే యూహించవచ్చును. సింహాలో ప్రముఖుడైన ప్రతివాడును విందునకు వేంచేసివారనిచెప్పవచ్చును. గవర్నరుజనరలుగారువారిభార్యగారును ఒక గడ్డపై నిలుచుండిరి. అనేక పురుషపుంగవులు స్త్రీ రత్నములను బారులుగా మందిరములోనికి వచ్చిరి. వారందరి తోను చేతులుతోడించి ఆదరణతో కరస్పర్శముజేసి ఆందరి యెడలను అన్నివిధములుగా ప్రసన్నవదనలై దరహాసరుల బరపిరి. ఫలహారాంతరము మెరకపల్లముల చాలాప్రదేశమున పలువిధములగు యీ ప్రముఖులందఱు విశ్రమించుటమాడ చాల కష్టపడండుచెయ్యెను. ప్రభుత్వ పరిపాలనా పీఠమైన సింహాలో గవర్నరు జనరలుగారింట్ల విందుజరిగినపుడు అఖిల భారత భూమియందలి పలువిధ విఖ్యాత పురుషులు సమావేశముకావల యునుగా! అచట సమావేశమైన జనసమూహమును సమావేశ రంగముయొక్క పీఠమైన యొక మూలనిలచుండి నింపావలోకన ముచేసినవారికి పలువిధ పురుషపుంగవులు విచ్చేసిరిని బోధపడగలదు. గవర్నరు జనరలుగారి వెనువెంటను పంజాలు గవర్నరుగారి జనువెంటను జనుదెంచు అంగరక్షకులైన ఏడి కాంపులును, న్యాయసాసనుడు అవహించియుండెడి గాంధీర్వమును విడవాడి హిమశైతలయంతకాఫీవాసీయంబులను పెదవులబిప్పరించుచు సంతృప్తులై మార్చుండిన న్యాయమూర్తులు

ను, ఇతర యల్పమానవ సంస్కర్యతే నవవిశ్రులగుదురను భీతి తమ యుద్యోగాధికారతాతిశయ భావంబుతో ప్రకటించి తిరుగుచుండిన ప్రభుత్వ వ్యవహార కాభాధికారులను అధికారల కటాక్షములకై ఆక్రమించుచు నెవరోయొక ప్రముఖోద్యోగి పీఠామాత్రంబున మహాప్రసాదంబున చెంటూచు ఉద్యోగాశ్వేషణులును, తమ నిజముఖ సౌందర్యాతీతమయిన కెవ్వరిలనుబట్టి తల్లిబుద్ధిగానున్నను వేదభూమజాలంకార గరా తిరకంబుననైనను నిలువలు తిరుగాడు యువతులను గలిగి యా జనసమావేశము సర్వతోముఖమై యుండెను. కాసనకర్తలు, మంత్రులు, మహారాజులు, మున్న న శేషప్రఖ్యాతపురుషుల చటరేరినపుడు, గొప్పజూచి విగ్రహములనూచి యుబ్బిపోయెడివారి కా సభారంగము యబ్బుగపాటు కన్పించక మానదు.

మరైచారము

ఈ ఆరువారములలో మేము కేవలమువేషుల విలాసములతోనే కాలము వెళ్లబుచ్చియుండలేదని మీకు నవ్వజెప్పట కష్టమైన విషయముకాదు. క్రైస్తవమతప్రచారకలస డాక్టరు స్టాన్లీగారు చాల సుప్రసిద్ధులు. వారి మతోపన్యాసముల నాలిం చుటకు గొప్పజనసమూహములు ప్రాగమించెను. విద్యాసంస్కారులైన భారతీయులకు నచ్చునట్లుగా క్రైస్తవమతము నొక క్రొత్తరూపమున విరువోధించుచున్నారు. జోన్నగారు మంచి వాగాడిగలవార. వారిభోధనా విధానము పామరజనుల బోధకము. వారి యుపన్యాసాంశములల విరివిగా సాదృశ్యప్రమాణాదులతో వ్యక్తీకరించుటవల్ల నాయుపన్యాసములు పామర జన హృదయమునే ఎక్కువ యాకర్షించుచుగాని విద్యావేత్తలకు కొవిరులకు చిత్రాకర్షణీయముగాదు. సింహాలోని క్రైస్తవ ప్రచారకులకే ప్రేమె య్యి కా కుండు నట్లుగా వేదాంత మతోపన్యాసములనిచ్చుటకై రామకృష్ణ వివేకానంద మత ప్రచారక సంఘమునుండి స్వాయి కర్యానందులవారిని అచటి హిందువులు పిలిపించిరి. ఈ స్వామి వారు అక్కుపర్వనకు జెరినచ్చినవారగుటచే వారి ఆంగ్ల భాషా చక్కగని స్వస్వమై పరిశుభలముగా నుండకమానదు. వీరి యుపన్యాసములగుడ జనులు పరకపై వచ్చిరి. ఉద్యోగముల నుండి విరమించిన స్త్రీ పురుషప్రముఖు లనేకులు సింహాలోని వారీవేదాంతవిషయములం దాసక్తులై సభకు విచ్చేయుటచే సభాసమూహము పెద్దదనియే చెప్పవచ్చును.

గ్రంథాలయము

ఇవటగల స్థానిక లైబ్రరీ అను గ్రంథాలయమునుగూర్చి ప్రశంసించనియెడల సింహా నర్తనము పూర్తికావాలదు. అనుదిన మును ఉదయసాయంకాలములందించుట మనోరంజకముగా పతనకాలక్షేపముజేయవచ్చును. ఈ గ్రంథాలయములోని గ్రంథసంఖ్య యములో కూడ అన్ని గ్రంథాలయములలోవలెనే కల్పనా కథాప్రాధాన్యమైన నవలాగ్రంథ సంపుటి ఎక్కువగా వేయు న్నది. ఇతర కౌత్తూహనీయ విషయక గ్రంథరాజంబుల సంఖ్య కూడ అంత హింసముగా లేదు దీనికనుబంధముగా నొక పతనమందిరముగలదు. అచట సౌంద్ర్యమే బా బల్ల ల పై అసంఖ్యాక వార్తాపత్రికలు కొల్లలుగా నుండును మీ శేష పత్రిక కాలెనన్నను చేరికైతిమ్మను. కాని భారతదేశమందు ప్రకటిత మగు పత్రికాసమదాయము చాలా అసంపూర్ణిగా నేక రింపబడుచున్నది. ఇవట ప్రశాంతముగా నుండును. సింహ నగరములోని రంగుణ భవనబాధ తప్పింపుకొనుటకిదియే కిరణ్యము. ఆ గ్రంథాలయ మందిరములోని గదులలో నిశ్చింతగా కూర్చుండి ఆ యున్నత ప్రదేశమునకు దిగునగా మోపేధిలో నిరంతర జనసమూహ ప్రవాహమును వరన మిందిర. గవాక్షములలోనుండి పిల్లకించవచ్చును. ప్లాట్ ప్రస్థిత న నిలుపు టద్వయలో చూచిన మానవ ప్రపంచమునొక కవి వర్ణించిన రీతిగా మనము కూడ నచట చూడగలము.

గీ! సరసమాడుమకులును మురిసికొనుచు మావీయేగడిపడుల గుంతులివిగో! మెల్ల మెల్ల న నడుగుల బెట్టినుచు యోగిపుంగవుడొక్కడే యేనునదిగో! చిలిపితుంటరికొంటెయో చిన్నిగొల్ల పిల్లవాడొక్కడగుడెందు వేచ్చులివిగో! రాజలాంఘనచేరి రావ్యాహుండు చాలుకులును యెర్రని పట్టువంటి మేలిమొఖ్యులుదును బాలడిమగో! గోవురాలంకృతపుకోట కొమ్మలదిగో!

నవనగరు జాంసాపేలు ప్రతినిధిగ నర్ చిమనులూలు సెటిల్యాడుగారు

ఇంగ్లండుకుపోవుట

హిందూ, జూలై ౧:—నేటిదినము రక్కసు స్త్రీమగు లో సర్ చిమనులూలు సెట్ల్యాడుగారు ఇంగ్లండుకువెలిరి. వీరంగం కష్టములైన విషయమై ఇంగ్లండులో ప్రభుత్వము ఎదుట ఆక్షేపణలను తెలుప నవనగరు జాంసాపేలు ప్రతినిధిగ ఇంగ్లండుకుపోవుచున్నారని తెలియుచున్నది. (ఆ.ప్రె)

పరమిందూస్థానమున మొహరము

ముఖ్యస్థలముల శాంతముగ నడచుట

పురూలియాలోనుద్రేకము

ముగ్గురను నిద్రించుచుండ మహమ్మదీయులు కత్తలతో పోడుచుట

జిల్లా జూలై 9—మొహరంపండుగ నిన్న రాత్రి ప్రారంభమైనది. సాయంకాలము 4 గంటలకు 22 పిక్టలు పోలీసు వారెన్నటు చేసిరి ఆక్రంద బలములను రిజర్వ్ గో నందిరి. ఇండ్ల కప్పులపైన పోలీసువారు యూరేసింపుతో ప్రత్యేక దళములను కాపలా కాలియుండిరి. జిల్లా వ్యాపారాధికారులు వివిధ స్థలముల కాచిఖానియుండిరి. పోలీసు సూపరెంటెండు ఇతర అధికారులు ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షణములు స్వయముగ కైకొనికొనుచుండిరి. రాత్రి 8 గంటలకు కందనాలానందిమహా దీయోత్సవమును తురకంనుండి తాజాగా యూరేసింపును బయలుదేరి సగరముంతటను యూరేసి తహసీల్దారు ముగ్గురను కలిసి కొనెను. యూరేసింపును సరక్షితముగా స్వస్థములు చేరెను

స్వస్థగల్గెంతయు

గ్రంథసాహేబును అపవిత్ర మొనరించి గని కొందరు పిక్టలు హిందువులపై నేర నాటించి పోలీసు స్టేషనులో పిక్టరీ గావించిరి పోలీసు అప్లికేషన్ ఒక దేవాలయములోని మహంతు కొన్ని విగ్రహములపై పిక్టలు 18 ఏండ్ల క్రిందట అద్దకెచ్చెనట. హిందూదేవాలయ సంస్కరణ సంఘము ఏర్పాటుై ఐదు ఐదు తోడయచెప్పెను. ఒక దేవాలయము వారి ఆధీనమునకు రాగా దానిలో నొక గదియందు గ్రంథసాహేబును పిక్టలు ప్రతిష్ఠించిరి పిక్టలు తమ గ్రంథసాహేబును ఒక మూలతోసి అపవిత్ర మొనరించి రని తెలియచేయుచున్నారు. వారు దానిని తొలగివేట్టిగనిగూడ తెలుపుచున్నారు. పోలీసు ఆలయము స్యాధిపరచుకొని షరుపక్షములవారిని లోనికి అనుగడ నీయుటలేదు. ఐదయపక్షముల పట్టి జరిగెనుగాని రాజీ గదురలేదు. సోమవారము పోలీసువారు హిందువులపై కేసు చేసెదరు.

రెండవదినము

శేడు రెండవ ఉత్సవము యూరేసింపు పోలీసువారి జాగ్రత్తలన శాంతముగ గడచెను.

నాభాదినము

నాభాదినము శేడు అతివైభవముతో జరుపబడెను. గద్దారా చౌకునందు కెడ్డ దివాను జరిగెను. గ్రంథసాహేబు సగరముంతటను యూరేసింపుపడెను. అంతయు శాంతముగా జరిగి పోయెను.

సానికహిందువులు మొహరమునకు పాల్గొనుట లేదు.

బర్తా శాసనసభ లో గల్లంతు

ప్రతికూల పక్ష సభ్యులందరు లేచిపోవుట

ప్రభుత్వసభ్యుల నిరంకుశవైఖరి ఫలితము

రంగూను, 9 జూలై—ఈ దినమున బర్మీగావనసభ యందు గొప్ప గంభీరతముతో ప్రతికూల పక్షముల సభ్యులందరు ఆగ్రహవేషమునై సభనుండి వెడలిపోయిరి. ప్రత్యేక ప్రతికూల సభ్యులను “యూల్” గా రక్షింప ప్రయత్నించిన గంధర్వ గోళము ప్రారంభమయ్యెను. “జూదము వలన విశ్వవిద్యాలయముతోకాగారునను ఎంతవరము చేశారను?” అని యూల్ గారు ప్రశ్నించిరి. అంతట “అర్దురు అర్దురు” అను కేకలు బయలుదేరెను. సభ్యులను సరియగువిధమున అదుగవలసినదని అగ్యభుడు “యూల్” గారిని హెచ్చరించెను ఏకశబ్ద నడిగినను ప్రభుత్వసభ్యులు—ఇంకా వివరముల గనుగొనుచున్నాము అని ప్రస్తుతమిచ్చెదరు. ఇక ప్రశ్నల నడిగి ప్రయోజనమేమి? అని యూల్ గారు బయలుదేరిరి. అందుపై సభయందు పెద్దగంధర్వగోళము వ్యాపించెను. యూల్ గారు అవేళిపూరితముగ పెద్దయుపన్యాసమునర్పిరి. పిమ్మట ప్రతికూలపక్షముల వారందరూ, ఆగ్రహముతో సభనుండి వెడలిపోయిరి. “యూల్ గోళ” గాగొక్కరుమాత్రము ప్రభుత్వమును ఓడించువరము” తోడ్పట్టునండి కదలనని పలుకుచు కూర్చొనిరి. (ఆ. పే.)

హార్వే నారిమాను కేసు

వైక్యగారిని క్రాసుచేయుట

బొంబాయి, జూలై 9:—వారముతోకలైన తననాత డెడు తిరిగి కేసు విచారణకువచ్చెను. పూర్వము నూపరింపెం నేంటు ఇంజనీరుగానున్న వైక్యగారిని నారిమానుగారు అడ్డపాట్లు గావించిరి.

నారిమాను:—మీరు నూపరింపెం నేంటు ఇంజనీరు పని నిపుమని అడిగారా?

వైక్య:—లేదు.

నారిమాను:—అయితే అడుగకుండనే ఇచ్చివారా?

(నవ్వు).

వైక్య:—అవును.

నారిమాను:—ప్రభుత్వమే ఏ మ్యూల నడిగెనుకాబోలు.

(నవ్వు).

వైక్య:—హెచ్చరుగారు కలుగంపిరి.

నారిమాను:—వైక్యగారు కంట్రాక్టుగావచ్చి ఇంజనీరయ్యెను. “తరువాత నారిమానుగారు కొన్ని డాక్యుమెంటుల నడిగెను. వ్యాపారాధికారి యంగీకరింపలేదు. హార్వేగారి వకీలు మొహతాగారు దానికి బాధ్యులతిలేపిరి.

నారిమాను:—ఒకపెద్దమనిషిని ఆయన తనప్పుడు నిందాలోపణ గావించుట చాలసోపము, దానికి బేరుగారు బహుచెప్పిరి. (ఆ. పే.)

రాయలుకమిషను ఆగమరము

భారత రాజకీయ నాయకులకబుద్ధు

ఎవరు సభ్యులుగావుంటే బాగుంటుంది?

కలకత్తా, జూలై 10:—రాయలుకమిషను నియోజనమును క్లర్కతోనే ప్రకటించెదరను వదంతు లొకవైపున రాజీవు భారత శాసనసభా సమావేశమును ప్రారంభించుచు రాజప్రతినిధిగారు స్వయముగా కుపస్యసింహారము నదంకిన్ని విసిరి, అనేకమంది అనేకవిధములుగా అందనాల చేయుచున్నారు. కమిషనునందు యూరేసియనులనాత్రమే నియమించి భారతీయులను ఆస్పద్యముగ నియమింపవలెనను నూచనము యూరేసియను సభ్యులందరూ బలపరుచుచున్నారు. కాని భారత రాజకీయప్రముఖు లందరూ ఆచూచనను ఏకగ్రీవముగ ఖండించుచున్నారు. కాంగ్రెసుపక్ష ప్రముఖు లీవిషయమున మానముద్రను విహించియున్నారు. కాని కాంగ్రెసు ప్రముఖు లుగో జితేంద్రలాలు ఔనర్లీ గారుమాత్రము ఎటులనో బలవంతము మీద ఒకనూచన గావించిరి. ఆనూచన కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యుడు తనకు నచ్చునదిగాదనియు, నిష్పక్షికభావముతో భారత రాజకీయముల గమనించుచున్న వ్యక్తికి ఇట్టి నూచన నచ్చునని యూహించి టెటుల నూచించుచుంటి ననియు ఔనర్లీ గారు నడిపిరి రాయలు కమిషనునందు 11 నరుసభ్యులుండవచ్చును. వారిలో అగ్యభుడు అస్సఫుల్ల ప్రభువుగాని, రామ్స్ మన్ డ్ నాల్లుగాని, హేవాన్లుప్రభువుగాని. సభ్యులలో హిందువులు (1) శ్రీనివాసకౌన్త్రిగారు (2) కెల్కరుగారు (3) మోతీలాలు నెహ్రూగారు లేక వి. కె. పటేలుగారు (4) పంజీత్ మదన మోహన్ ముల్ గార్లు. మహమ్మదీయులు (1) సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లా (2) మాలనామహమ్మదాల్ లేక డాక్టరు అన్వారీ (3) ఎం. ఎ. జిన్నాగారు. యూరేసియనులు (1) సర్ విలియం విన్సెంటు (2) సర్ విలియంహార్సన్ లేక సర్ కాంటెబోర్న్సు (3) రోనాల్డుపే ప్రభువుగారు.

వైసభ్యుల యోగ్యతామోగ్యతల గురించి చర్చించుచు ఔనర్లీ గారిటుల తెలిపిరి “ఈకమిషనులో గాంధీమహాత్ముని చేరు చేర్చలేదేమని విచార్యముల ప్రశ్నింపవచ్చును. ఇందు కొకటే ప్రత్యుత్తరము గలదు. నేను సాధ్యవిషయములగురించి మాత్రమే చర్చించుచుంటిని గాని అసంభవముగు విషయముల గురించికాదు. ఒకజేత భారతకార్యదర్శిగారు, గాంధీమహాత్ముని రాయలుకమిషనునందు దొకసానమును స్వీకరింపవలసినదని కోరునని అనుకొనినను, గాంధీమహాత్ముడు అందుకంగీకరించునని తలచుటకంటె చెలితనము మరియొకటి యుండవచ్చు. మంచిపదమైన కేంద్రములతో కర్రముద్దుల నరుకరు. రాయలు కమిషనులందు పనిచేయుటకంటె గాంధీమహాత్మునకు చాల ఉత్తమకార్యము గలదు. రాయలు కమిషనులకు సాధారణ మానవులుచాలను. అట్టి యుద్ధేతముతోనే నూచనల గావించి తిని. (ఆ. పే.)

యునై టెడు ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ ట్రస్టు

లక్నో, జూలై 9:—కోట్లరెంపులైనను భరతపురమున ఈకంపెనీకేసు అక్రమచేయబడినవారినిగూర్చి చాలవర్షాలు జరుగుచున్నది. వ్యాయమార్గులు “ఈకంపెనీ హెసగాండ్ర కంపెనీ” యని పేరు పెట్టిరి. అందువలన ఉత్తరహిందూస్థానమున దానికి ప్రాముఖ్యమేర్పడెను. 1921 లో 21 కోట్ల పేట్టు బకీతో కంపెనీ ప్రారంభింపబడెను. 21 డెరెక్టులైనను ఇతర అధికారులైనను మోసమునకు ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. (శ్రీ పేసు)

భోజా ఇన్స్టిలియూ ప్రేడింగుకంపెనీ దివాలా

కరాచీ, జూలై 9:—భోజా ఇన్స్టిలియూ ప్రేడింగు కంపెనీ పూచీబు విభాగించుటకు ఇరువురువకీళ్లు వియమింప బడగా,వారన్నియు సరిమాని సాయులుకంపెనీవారి కీయముల సినదిగ ఎలిఫెంబులుగారికి 60 వేల నిచ్చిరి. లోపున ఎలిఫెంబులను గారు సాయులుకంపెనీ భక్తియ రావచు మెరుహోల్డ్స్ పిటిషనుపై కోర్టువారు ఇంజక్షను నిచ్చిరి. గాని ఈలోపుననే టెలిగ్రాఫు మనిరొక్కడను ఎలిఫెంబులను గారంపి వైచిరి.

కాన్పూరు, జూలై 9:—మ్యూనిక్పోరియమిల్లుల కంపెనీకేసు 28 వ తేదీన విచారణ పూర్తియయి విషయనిర్ధారణ యగును. (ఆ. పే.)

తిరువల్వేరి, జూలై 10:—మొహరం, ఈయూరి దేవాలయోత్సవములు ఒకేవారమువచ్చినవి ఇంతవరకంతయు శాంతముగనున్నది. మహమ్మదీయులు వై రాజీవేషములదాల్చి యోగదండములతో “రామసీతారామ” యని పాడుచు ప్రజలను భక్త పరమపుణ్యేసి ఆనందసాగరమున ముంచిరి. (శ్రీ పేసు)

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము

ప్రస్తుత పరిస్థితులలో జరుగుట అవసరము

బి. జి. హార్డిమనుగారి అభిప్రాయములు

బొంబాయి, జూలై 9:—కోయంబుత్తూరు మహాసభ యందు ఆయానింపబడిన తీర్మానముల ననుసరించి అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘసమావేశము ఈ నెలముఖ్యము కలకత్తాలో జరుగుట అవసరమని అను విషయమై పలువురు పలువిధముల అభిప్రాయములను ప్రకటించుచున్నారు.

కార్యసంఘమువారి తీర్మానమును ఖండించుటయందు ప్రాముఖ్యతనుపొందిన బి. జి. హార్డిమనుగారు ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ఈ విషయమై ఈ క్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము అవసరము ని రూఢిగ చెప్పుటకు వీలులేదు. ఈ సందర్భమున శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు, సత్యమూర్తిగారు, గావించిన ప్రకటనలు కొంత వరకు సందేహములను తొలగించుచున్నవి. మద్రాసు కాంగ్రెసు పక్షమువారి ప్రవర్తనము విషయమై కార్యసంఘమువారు గావించిన తీర్మానములు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నిష్ప్రయోజనమై నవని కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు తలచి బొంబాయిలో కార్యసంఘమువారు గావించిన తీర్మానములను రద్దుచేయవలసినది యుక్తింపబడును. కార్యసంఘమువారు సమావేశమై తమ తీర్మానములను రద్దుచేసికొనిన అ.భా. కాం. సంఘసభ జరుపబడిన అవసరముండదు. ఇతర సమస్యలను మద్రాసు కాంగ్రెసుసంఘ పరిష్కరింపవచ్చును.

స్వతంత్రమంత్రవర్గమును వెడలగొట్టుడు

మణ్సుగం శెట్టిగారి తీర్మానము

కోయంబుత్తూరు, జూలై 10:—ఆర్. కె. మణ్సుగం శెట్టిగారు రాబోవు అ. భా. కా. సంఘసమావేశమున ఈ క్రిందితీర్మానమును పాఠించి నోటికి పంపియున్నారు:—

రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్య విప్లవకుసంతకము ఉద్యోగముల సంగీకరింపకూడదని జన్మి సుపక్షమువారు కోయంబుత్తూరు మహాసభలో తీర్మానించుకొనుటచే మద్రాసు శాసనసభయందలి కాంగ్రెసుపక్షమువారి సంతకము కలవరపెట్టుచున్న భయము అంతమొందినది. అందుచే స్వతంత్రమంత్రవర్గమును అధికారము నుండి వెడలగొట్టుటకు తక్షణమే మద్రాసు కాంగ్రెసుపక్షము వారు గట్టిప్రయత్నములు గావించవలయుననియు, ఇందులకు వారు ఇతరపక్షములతో కలిసి తమ ఉద్దేశమును నెరవేర్చవలయు ననియు ఈసభవారు నిర్ణయించుచున్నారు.” (అ. ప్రె.)

పండిత మాళవ్యగారు

బెంగళూరువారి సన్మానము

బెంగళూరు, జూలై 9:—మాడువారములు విశ్రాంతి గైకొని పండిత మదనమోహన మాళవ్యగారు నేటిదినము బొంబాయికి ప్రయాణమై వెళ్లిరి. పండితుని దేశసేవను ప్రశంసించు చు స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘమువారు రోక సన్మానపత్రమును పంపిరి.

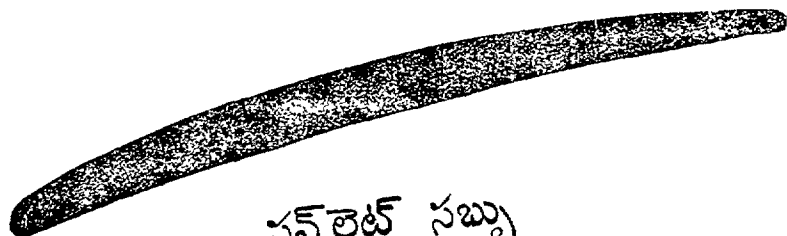
పండితుడు ప్రత్యక్షమై మొదలగు రాజకీయవిషయములను గురించి ప్రస్తావించక సాంఘికవిభేదములు అంతమొందిన గాని జాతిమాళివృద్ధి గాంచునని చెప్పిరి.

సాయంకాలము సర్ పుట్టన్న శెట్టిగారి అధ్యక్షతన పౌరసభ జరిగెను. పండితుని గూర్గాయలను ప్రశంసించుచు ఉపన్యాసము నివ్వబడెను. హిందూసంఘ పునరుద్ధరణకై వారు చేసిన సేవ ప్రశంసించుచు పలువురు ఉపన్యసించిరి.

ప్రశ్న

3598

భవిష్యత్తును గురించిన రీ ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275 హనుమాన్ శ్లోకమాలయము, తిరు త్తణి.

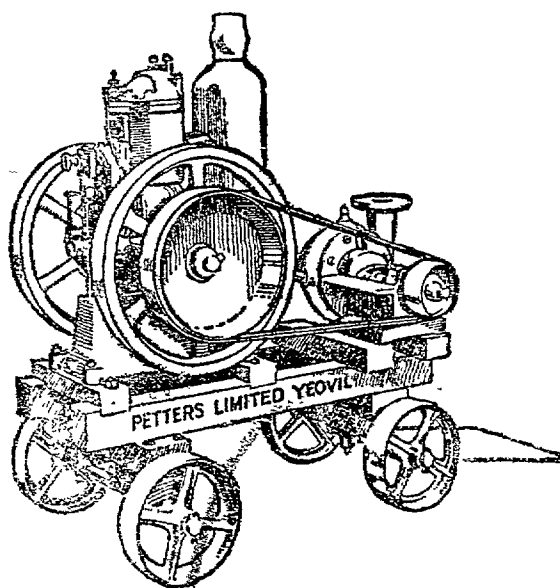
సన్ లైట్ సబ్బు

ప్రతియొక్కటిని పరిశుభ్రము చేయు చున్నది, అయితే ఒకదానికి కూడ హానిని కలిగించుట లేదు. మీ ఉడుపులను కూడుదల చేసి, ద్రవ్యమునుకూడ మిగల్పును. (1)

LEVER BROTHERS LTD.
PORT SUNLIGHT,
ENGLAND

3716

పీటరు సకలవిధముల జలయంత్రములు

మావద్ద యింజనులు, జలయంత్రములు, విరివిగా స్టాక్కులో ఉంది, తేలికైనవి, చులకనగా తీసుకొనబోదగినవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగుపరికరములచే అమర్చబడి, పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే పరిపూర్ణము చేయుదుము.

బెస్ట్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3579

(యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

పోస్టుబాక్సు 63,

హైదరాబాద్

మదరాసు.

"Bynin" Amara

జగదవ్యుపితకీర్తిగల గొప్ప టానిక్

ఇది దేహమున కత్యంతకాలములో శక్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును, అత్యంత ఆకలి లేమి, చేష్టాపశు వారలకు ఆకలి గల్గించి శక్తిని పెంపొందించును

టోనిక్ అమరా ప్రతి గృహమునకు ఉండవలసినది. 3466

హిందూ దేశమునందలి అన్ని గుర్తులైన ఉగ్రాదులయందును మునులయ్యవారి కడను దొరకును.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హిందూమతము, అంగలెండ్ర జాలము, మండ్రాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల పేజీ, తనూపాలు, విశేషవిద్యలు, మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగుట, శరీరములేని తలచేత మాట్లాడెదమట, గానిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4

చమత్కార గణితము: (టెన్షన్లు కమిటి వారిచే అప్రాప్త కాబడినది.) ఇందులో బిల్లి, విసోద, హెజో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కు ప్రశ్నలు, యాక్టి, తనూ, పులకలు, గణితానిధానము గలవు. వెల రూ. 1. 12 కి రూ. 9 పి. ఆర్. జనార్దనం వారు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

GOODWIN'S Sandlewood Toilet Soap

No. 315

దీనిచే సువాసనగల శబ్దు. పరిశుద్ధ వైసపులు, శ్రేష్ఠ వైస చందన తైలము మొదలగువాటి నుండి చేయబడినది.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd., P.O. BOX 237 MADRAS.

రాజమహేంద్రవరము

ప్రధానమంత్రిగారి రాజ్

(స్వకీయవిలేఖరి)

చెన్నై పురి రాజధాని ప్రధానమంత్రియగు గౌ. డా॥ సుబ్బారాయన్ గారు 6 వ తేదీ వుదయం మెయిలులో రాజమహేంద్రవరమునకువచ్చిరి. స్టేషనువద్ద డాక్టరు గురుమూర్తి పురపాలకాధ్యక్షులు, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు పో॥ గోవింద రావుగారు, తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు మార్సి నరసన్నగారు బి. సోమసుందరావు జిల్లా విద్యాధికారి, జాయింటు మేజిస్ట్రేట్ కె.దావ్ వె.కలకట్టరావుగారు, పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు, న్యాయ పరిశ్రామ పంతులుగారు, రంధి అప్పలస్వామిగారు, కంచుమర్తి శీతారామచంద్రరావుగారు ఇంకను చాలమంది పురప్రముఖులు మంత్రిగారికి స్వాగతమిచ్చి మంత్రిగారిని పుష్పమాలాలంకృతులంచేసిన తరువాత బ్యాండు వాయిద్యముతో పితాపురం రాజావారి బంగారాను తీసుకొని పోయిరి. 6, 7 తేదీలలో మంత్రిగారు రాజమండ్రియందలి ముఖ్యమైన కాలేజీలు స్కూళ్లు ఇంకా ఇతర సంస్థలన్నిటిని సందర్శించిరి. డాక్టరు సుబ్బారాయన్ గారు 6 వ తారీఖు మధ్యాహ్నం 1-30 గంటలకు ట్రెయినింగు కాలేజీ పోయినపుడు కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ టి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు వారిని కాలేజీ చుట్టును తీసుకొనిపోయి చూపించిరి. అక్కడ బతుకుచున్న అల్పామిషన్, పవనలను, మాచి మంత్రిగారు చాల సంతోషించిరి. ట్రెయినింగు కాలేజీయందు సెకండరీ గ్రేడ్ ట్రెయినింగు సంఘమువారు మంత్రిగారికి వినతిపత్రము సర్పించి వారికి ఇవ్వకున్న జీతములు చాల తక్కువయినందున 50-25-75-5-100 గ్రేడ్ ఇప్పించవలెననియు కోరిరి. మంత్రిగారు జవాబుచెప్పమ ఈ విషయమై డైరెక్టర్ గారు ఇదివరలోనే ఆలోచించుచున్నారని చెప్పిరి. ట్రెయినింగు కాలేజీనుండి వెల్లిపోవుటకు పూర్వము కాలేజీ పట్టణముధ్యమందున్నదనియు అంతకన్న ఇంకొక చోటనుండి బాగుండుననియు, బాలికల పున్నత పాఠశాల ట్రెయినింగు కాలేజీ భవనములోపున్న బాలికలకు పిలుగానండుననియు చెప్పిరి ఆ వాడే మంత్రిగారు ఆర్డరు కాలేజీనికూడచుచిరి. విశాలభవనము తమకు లేదనియు, భవనము లేనందున ఎక్కడానుండి విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటకు పిలులేదనియు, ఆకారమువలననే లేబులేటరీని నష్టించేయుటకు కూడ పిలులేకుండ వున్నదనియు కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ బ్రయర్లీ గారుచెప్పిరి. తరువాత "సాఫర్న్ సి-ఆర్" అను బొమ్మగల మెట్టును చూచుటకు మంత్రిగారు వెల్లిగిరి వాన నచ్చుటచే అచ్చట చూచుటకు పిలులేకపోయినది. భవనశీర్షం లో ఇంజనీరుగానున్న రామలింగాచెడిగారు మంత్రిగారికిని వారి పార్టీకిని అక్కడ స్వల్పావరోముల నిచ్చిరి. తిరిగి 7 వ తారీఖు పునయం మంత్రిగారు బొమ్మగల మెట్టును చూచిరి. దానినిగూర్చి తమ ఆనందమును తెల్పుచు వైసారి కెనరిక్లను దెజవాడ స్థలముకన్న బొమ్మగల స్థలం పుష్కరద్యాలయము కట్టుటకు చాల బాగుండుననిచెప్పిరి. 6 వ తారీఖు సాయంత్రం ముగిసిన గ్రంథాలయమును సందర్శించిరి. గ్రంథాలయము వారు మంత్రిగారికి వినతిపత్రమును వెండి కాపెట్టతో సమర్పించిరి. ప్రతిసంవత్సరము రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీ వారు గ్రంథాలయమునకు గ్రాంటు నిచ్చుచుండగా గోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారు దానిని రద్దుచేయుచున్నారనియు అట్లు జరుగకుండ ముందు మాడవలె ననియు చెప్పిరి. మంత్రిగారు జవాబుచెప్పమ తాము దానికి సంబంధించిన కారితములను తెప్పించిచూచెదమని చెప్పిరి. కాపెట్టోను తిరిగి గ్రంథాలయము వారికి ఇచ్చివేసిరి. 7-వ తారీఖు పునయము మంత్రిగారు స్టీమరులో బొబ్బిలరంక చూచుటకు వెల్లిరి. అచ్చట నుంచినచ్చిన తరువాత బెక్ మిడిల్ స్కూల్, మి.ఎస్. రిడింగు రూము, మి.ఎస్. లోవర్ సెకండరీ స్కూలు, పి.కే.లింగం హై స్కూలు, మ్యూసిసిపల్ హై స్కూల్, జైలు స్థలము రిఫర్మేటరీ స్కూలు చూచిరి. మ్యూసిసిపల్ హై స్కూల్ ను సందర్శించినపుడు ప్రధానోపాధ్యాయులగు ఆనంబ రంగయ్యగారు మంత్రిగారిని కలసుకొని పుష్పమాలాలంకృతులను చేసి స్కూలు చుట్టును చూపించిరి. మ్యూసిసిపల్ హై స్కూల్ పుష్పాధ్యాయ సంఘమువారు వినతిపత్రము సర్పించిరి. హై స్కూలుకు భవనము లేదనియు భవనము కట్టనిమి తమ విశేషగా గ్రాంటును ఇయ్యవలయుననియు, పుష్పాధ్యాయులు జీతములు తొమ్మిది సంవత్సరములపండి ఒకేమాత్రము వున్నవనియు చాటిని అభిప్రాయ

దిశ్చేయుటకు తగిన సౌకర్యము చేయవలెననియు చెప్పకొనిరి. మంత్రిగారు భవనమునుగూర్చి ఆలోచించెదమనియు, జీతములు గూర్చి మునిసిపల్ సంఘమువారిని కోరవలెననియు చెప్పిరి. తరువాత మంత్రిగారి ఛాయాపటము తీయబడెను. ఆరోజున 2-30 గంటలకు రాజాగారి బంగారాలో ఆంధ్రయానివర్సిటీ సంఘమువారు మంత్రిగారివద్దనుండి పుష్ప టేబుల్ గా బల్లిరి. వారు చెప్పిన మూడు విషయములకు మంత్రిగారు జవాబుచెప్పమ. గవర్న మెంటువారు నాల్గు సెంటర్లు పెట్టుటకు విముఖులనియు, దెజవాడ, రాజమండ్రియూ యను విషయము ఆంధ్ర సెంట్రు వారికి వదలివేసెదమనియు, మాడవ క్లాసు ఎమ్. ఏ. లను కాలేజీ పుష్పాధ్యాయులనుగా తగ్గించువిషయములో ఇదివరలో పున్నవారిని అధికారులు ప్రాజ్ఞులు అని చెప్పిన తగ్గినదనియు, ఆంధ్ర దేశమందలి కాలేజీలలో పిలయినంతవరకు ఆంధ్రులనే పుష్పాధ్యాయులుగా వేసెదమనియు చెప్పిరి. శ్రీ సుబ్బారావు పంతులుగారు డెప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ నాయకులుగా నుండిరి. తరువాత పి.కే.లింగం హై స్కూలు కమిటీ సభ్యులు మంత్రిగారికి డెప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ గా బల్లిరి. స్కూలుకు గవర్న మెంటు గ్రాంటు తగ్గిపోవుచున్నదనియు, ఖర్చు యెక్కువనుచున్నదనియు నష్టమునంతయు గవర్న మెంటు వారు భరింపవలెననియు చూచెప్పిరి. పి.కే.లింగం స్కూలునకు డెప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ పుట్టనలను మ్యూనిసిపల్ స్కూలుకు భవనము లేకపోవుటవలన ఈ రెండు స్కూళ్లను కలిపివేసిన బాగుండునని మంత్రిగారు జవాబుచెప్పిరి. అప్పుడు స్కూలు కమిటీ కార్యదర్శియగు కనుపరీ శ్రీరాములు గారు స్కూలు సుప్రసిద్ధ సంస్కృతము పి.కే.లింగం గారికి పేర పెట్టబడినదనియు, పితాపురం మహారాజావారు 70 వేల రూపాయలు పెట్టి భవనము కట్టించినందు, స్కూలు పెట్టినది మొదలు బాలికలకును ఆడలకును ప్రతిసంవత్సరమును పరీక్షలలో ఎక్కువమంది పుట్టిల్లలనున్నారనియు నూచించి తగినసహాయము చేయవలసినదిగా కోరిరి. మంత్రిగారు ఆలోచించెదమని చెప్పిరి. తరువాత ఆడ ఆంధ్రుల డెప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ మంత్రిగారిని సందర్శించి తమకు కావలసిన భయందు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యము నిప్పించవలెనని కోరిరి. నామికేవలను తమకు సంబంధించినవి కావనియు చాటినిగరించి గవర్నరుగారిని చూడవలెననియు మంత్రిగారు జవాబునిచ్చిరి. తరువాత మంత్రిగారు పేపరుమిల్లును శ్రీయశోగ కరణాలయమును చూచిరి. పేపరుమిల్లుయొక్క స్థితినిచూచి విచారించిరి. తరువాత బాంగళన చేయుచున్నందుకు చాల సంతోషమును వెల్లిబుచ్చిరి. తరువాత మంత్రిగారు బెక్ స్కూలుకువచ్చిరి. అచ్చట శ్రీ కంచుమర్తి శీతారామచంద్రరావుగారు వారిని సందర్శించి బ్యాండు వాయిచుచుండగా వారిని లోపలికి తీర్చిని పోయిరి. అక్కడ పురప్రముఖులందరును టేబుల్ కి సమాజేశమైరి. దీనితో రాజమండ్రిలో మంత్రిగారి కార్యక్రమము సరిపమా ప్తి అయెను. నిన్న ప్రాధున మంత్రిగారు కాకినాడకు వెల్లిరి. రాజమహేంద్రవరములో తామున్న కాలములో పోలీసువాళ్ల ఏర్పాట్లు చాల బాగున్నవినియు, ఇదివరలో తామెచ్చుటకు అట్టి ఏర్పాట్లను చూచి కాండలేదనియు మంత్రిగారు చెప్పమ పోలీసువారిని అభినందించిరి.

నాటక సంబంధ వస్తువులు 153

మా వద్ద నాటక సంబంధ మైన సీసములు, డ్రస్సులు, బోర్డులు, ముఖములకు వేయువస్త్రములు, అతి సరసముగా దొరకును. క్యాట్ లాగు, నావలము వారు 1/2 అణా తపాల బిల్ల వలెను క్యాట్ లాగు పంపబడును.

K. NATHAMUNI & Sons,
No. 167, China Bazaar Road, Madras.

బల్లారి పండిత సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి

చివరి నూతన నాటకమును ప్రతి 1-4-0

వేవాడు శౌర్యాగ్ని పరకరు జారసముడి తమ. (ప్రదర్శనముల పండిత ముగిలము పొంగుకొన్నది.)

ప్రథమ కృష్ణుల (పుష్పాధ్యాయుల సభ్యులకు మాత్రమే) కల్పవృక్ష ప్రదర్శనము.

కే. యస్. శాస్త్రిలు, బల్లారి, బల్లారి పండితులు, రమణ్ లిందు కో, కాకినాడ సెంట్రల్ లైబ్రరీ వుత్తా.

కాకినాడ మ్యునిసిపల్ సంఘము

స్వాగతపత్రము

(స్వగతపత్రము)

గౌరవనీయులైన డాక్టర్లు పి. సుబ్బారాయణ్ గారికి, ఎం. ఎ., ఎల్. ఎల్. బి., ఎల్. ఎల్. డి., డాక్టర్ అల్లా-ప్రధానామాత్యుడు, మద్రాసు.

ఈక్రింది స్వాగతపత్రమును కాకినాడ పురపాలక సంఘము పట్టణమున అధ్యక్షుడు చామెడ్డ వెంకటాచారి ద్వారా ఇంగ్లీషున చదివిరి.

అంగ్లీషున:

ఈ పురపాలక సంఘసభ్యులమైన మేము యీనగరమును మీరు సందర్శించుచున్న మీరు మిక్కిలి యధికగౌరవముతో స్వాగతము నిచ్చుచున్నాము. ఈ సముద్రతీరమున అభివృద్ధిగానున్న సముద్రతీరపులో నొకటి కాకినాడ. విశాఖపట్టణమున కంటే రక్షణతీర్పు నిర్మింప బడుటలను కాకినాడకు భాగము కలుగునేమో అని భయముండినప్పటికిని కాకినాడకు యొక్క పర్యవ్యాపార ప్రాముఖ్యత కెప్పుడును వెదుగుతూదాని మేము తలచుచున్నాము.

మీరు అనుకూలముగా నాలోచించుచున్న సంతకముతో యీ నగరమునకు మిక్కిలి తొందరగా జరుపబడవలసిన యావశ్యకములలో గొన్నిటిని మీయెదుట పెట్టగోరుచున్నాము. ప్రస్తుతమున్న విజ్ఞాపన వాటరువర్క్స్ రిజిస్ట్రేషన్ యొక్క యిసుకగట్టు అడుగుభూమి నీటిని తీసికొనుటకు నుండలేవు గనుక కాలవలు కట్టివేయు కాలమున జులై మాసమునకు మేగా రిజిస్ట్రేషన్లో నీటిని నిల్వచేయుట తప్పకుండా కనిపించినది. గత కొన్ని సంవత్సరములనుండియున్నది యొక్క నీటి చూడగా మనోవేదన కలుగుచున్నది. కాలవల చూడకాలము నుండ వృద్ధిచేయుట, అందువల్లను పట్టణమున భిక్షువర్గము గాంచుచున్న నీటి యావశ్యకతను తీర్చుటకు మూడు బావులుమానముల నీటిని నిలవచేసికొనుటకు మరియొక రిజిస్ట్రేషన్ (చెరువు) కావలసియున్నది. కాలవలు తెరచియున్న కాలమునగూడ నీటిపైయి మార్పిసలయెదుట సకృతులుగా ఉన్నట్లు లేనట్లు ఉంటున్నది. కాబట్టి నిరంతర నీటి పైయి నమ్యకముగా వచ్చుటకు చామర్లకోటలో మరియొక రిజిస్ట్రేషన్ కట్టి మనోవేదనకు కారణము లేకుండచేయుట కొరకు మాత్రమి క, ఆలంపి వీలులేదు. రిజిస్ట్రేషన్లకు బానిసో సంబంధించిన పనులకు ఫీల్డరు పెద్దకు యీస్కిము కలెక్షన్ మూడు రూ. 5 లక్షలు అనునది మూడు మందిపు చేయబడెను. ప్రభుత్వముచే రోడ్లకట్టవిరాళముల నొసంగి ప్రభుత్వమువలె 80 వాయిదాలకు తక్కువ పడని కాలములో ఆప్య టీకలుకొనెట్లు చేసి పురపాలక సంఘమువారికి తోడ్పడేనే తప్ప మరెవరికైన కట్టము బరిష్కరింప బడలేదు.

కొంతకాలముక్రిందట (ఎంతోకాలము కాలేదు) పట్టణమునందు కొన్ని వార్డులలో నిష్కారితీరవిద్య ప్రవేశ పెట్టుటకు విధి తమిళ ఒకవిధానముతో యాకొన్ని గవర్న మెంటును సమీక్షించినది. అందునిమిత్తము అధికపన్ను కొన్ని విధించుకొన ప్రార్థనలయెదుట. కావున గవర్న మెంటువారు మారుదర్శనముతో యువ ఆప్రహేజలును గర్హించెను. మ్యునిసిపాలిటీయొక్క సాధారణ అధికారమునకు నాదయే అట్టి హేమ్యమును ఆవశ్యకములే యుండలే ఒకవిధానమును బహులేంగియవీలగునని యిప్పటికిని చూడబడినామై యున్నది. త్వరలోనే అంగీకరింపబడేవిధమున మార్పునందిన నొకవిధానము పెట్టుబడి ప్రభుత్వమునకు అయిదోవనము నిమిత్తము పంపబడును. ఈనగరమునకు బాలికలకు ఉన్నతపాఠశాల చాలకాలపు కొరతగానున్నది. ప్రస్తుతమున్న బాలికల ఉన్నతప్రాథమిక పాఠశాల ఉన్నతపాఠశాలగా మార్పును గతసంవత్సరము మేముకవిధానమును తయారు చేసితిమి. అప్పుడుండిన విద్యార్థులముఖ్యు డిప్యూటీ కమిషనరు అనుకూలముగా నాలోచించునని వాగ్దానము చేసియుండెను. ఈమధ్యను, క్రొత్త మిడిల్ స్కూలు పెట్టినట్లుయే జరుగుచున్నది. ఈమధ్యను ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరపురమున. ఇప్పుడుఉన్న హెయర్ నీలిమెంటరీ స్కూలును మొడిగి స్కూలుగా చేసినట్లుయే క్రొత్తమిడిల్ స్కూలు న్యాయము భరింపనుకట్టినదానికంటె ప్రభుత్వమువారికి తమిళనాట నూతనము మేము తెలియబరచినాము. డిప్యూటీ హెయర్ స్కూలుగా చేసినట్లుగా గవర్న మెంటు సర్కిల్లో ప్రస్తుతమున్న హెయర్ నీలిమెంటరీ స్కూలును మిడిల్ స్కూలుగా

మార్పును మేము కోరుచున్నాము. ప్రత్యేకముగా ప్రభుత్వము వారి చేత నే భరింపబడుచున్న బాలికల హామ్యము సౌకర్యము ననుభవించుచున్న రాజమండ్రి విశాఖపట్టణము మున్నగు స్థలములవలె అట్టి ప్రభుత్వ యుద్ధారయాదరణమునకు నుండల ప్రధానస్థానమును కాకినాడ తగియున్నది.

మీరు దయగలిగి దర్శించుచున్నందులకు మరియొకసారి మీకు మేము వందనము లర్పించుచున్నాము. మీరు చిరంతపులై విశ్వగృహస్థులై యుండగోరుచున్నాము.

ఇంతలో మేము విరమించుచున్నాము.

మీ విశ్వాసప్రదులు

పురపాలక సంఘసభ్యులు

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ జూలై నెల 11 తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దనిములు బా 1-కి	ర 129	మొదలు	140	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
మనుమ తెనాలివి	ప 42	కలసి	ర 14 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి	డిబ్బో		15 8 0	16 0 0
డిబ్బి	డిబ్బో		16 4 0	17 0 0
రాగులు	ర. 184	చస్తా	1-కి	9 10 0 10 0 0
నవ్వులు			22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205		16 0 0	18 0 0
సెనగలు	డిబ్బో	14 0 0	15 0 0
పెసలు	డిబ్బో	16 0 0	18 0 0
మినుములు	డిబ్బో	17 0 0	19 0 0
ఉలము	ర 195	14 0 0	14 4 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి		158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి		54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము		50 0 0	52 0 0
వేరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి ర 118	మిమ	నూనె	115 0 0
అముదము బా 1-కి		108 0 0	109 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి		76 0 0	77 0 0
మారపసుపు		88 0 0	42 0 0
విరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	129 0 0	186 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	ర 40,45		
కాళహస్తపాయకట్టు			50,55
బెల్లము బా 1-కి	ర 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి		21 0 0	56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి		29 0 0	30 0 0
చదరం		25 0 0	31 0 0
రవుండు		28 0 0	29 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం	యా	6 14 0	
నెం 6 బెన్ని ధర		4 0 0	
నెం 24 ,, లాకి		5 12 0	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		9 0 0	
నెం 40 ,,		10 0 0	
నెం 44 ,,		9 8 0	
నెం 20 1/2 న్యూకాంబ్		6 6 0	
నెం 12 1/2 సాపురికి		5 6 0	
నెం 12 కరింబాయి		5 7 0	
నెం 20 1/2 కాపురికి		6 8 0	
నెం 40 జమ్మరు		9 12 0	
నెం 44 సాంబో		4 15 0	
నెం 4 బెన్ని		8 12 0	

7. దూది.

బోండానెట్టు బాదన 1-కి		800 0 0	
పల్నాడుబాది		145 0 0	

8. లోహములు.

బండి 100 కులంకు		60 0 0	60 3 0
బంగారు, తులము 1-కి		21 0 0	21 2 0
బంగారు 1-కి		18 8 9	
ఇత్తడి బా 1-కి		256 0 0	257 0 0
కాగి బా 1-కి		256 0 0	260 0 0

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(11-7-27)

నీమజుల్లి దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు	ర. అ. పై
కారికమ్ములు—22 X 22 మంగిసమార్కు (2)	8-9-0
,, సరాసరికము	7-9-0
కారికమ్ములు—22 X 22 "మోటారు సెక్కిలు" (2) ర	8-8-0
,, సరాసరికము(20 X 20) ర	7-8-0
కారికమ్ములు—22 X 22 వేరుకములు (2)	ర 8-8-0
,, సరాసరికములు	ర 7-8-0
తెలుపు మల్లు—1708(సెక్)ర 12-4, 12 4-0 గ్లాస్ 9000	
(సెక్) ర 12-2-0; 1702 ర 10-8-0 ఎల్. ఎల్.	
78, 8-2-0 ఇ. సి. 78 ర 8-7-0; 88/888 ర 18-8-0;	
8978 ర 7-14-0; 2. 78 ర 10-8; జి. జి. 78	
ర 8-0; 7668 ర 7-12; 78078 ర 7-14; జి.	
78 ర 6-14-0.	

తెలుపు పక్కింగ్స్—H. K. 82 ర 17-0-0; C. 40000 ర 21-12-0; బి. బి. ర 15-4-0.

టియర్ క్లు 100,000—గజము 1-కి ర 0-9-6;

నూలు

40 సెంబరు సీమ (5 పౌ సట్టులు)—ట్రాక్ ర 5-0-9
చలువ (కొంగ) ర 6-12-0; చలువ(ఎసిటి క్లెట్) ర 6-1-0;
చలువ (నాగకన్యక) 6-8-0 చలువ(గుప్తి)ర 6-9-0; చలువ (గ్రడ్డెండా) ర 6-6-0; పచ్చసర్రము (ఎర్ర) ర 8-6; పడవ (ఎర్ర) ర 7-10; నూలున్యూపారి ర 6-15-0; పచ్చపాము ర 7-10;
40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) నత్త(రము ర 10-6-0.
60 సీమ (5 పౌనులకట్టులు)—అడకతెర ర 15-8, సమతి ర 15-8; "డబుల్ క్లు" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) ర 14-12; కలసము (ఎర్ర) ర 10-8; రుదుకారము ర 8-4-0; గడ్డిబండి—ర 8-4-0 ఎద్దు గడియారము ర 7-14-0; పెన్ సిక్ ర 8-0-0.

60 సెంబరు జపాన్ (10 పౌనులకట్టులు) సీలంచేత ర లోహములు "బాదవధరలు"—

ఇత్తడికేసులు—(డిబ్బో మేస్)ర 286 (క్వీనియర్) ర 288; రాగికేసు ర 256.

సిమెంట్ పీపా వెల:

గోగ్ పేప్ ("వెయ్యి") ర 11-4; జర్నల్ "సె" ర 10-0-0 జర్నల్ "తడి" ర 9-4-0.

చక్కెర మూటయొక్క ధర

బావా "తడి" ర 29-12-0. జూలై ర 29-8-0

వేరు సెనగనూనె

"ఇంగ్లీషు బాదవధరలు"—గానగ ర 118-0-0 "ప్రెస్

అముదము

(మిత్ డెలివరీ) ర 110.

పదును వేసినతోలు రతి 1-5 ధరలు

అత్తకోలు (7 1/2 టు 8) "అప్ కంట్రిస్" ర 0-15-0; 0-15-4	
,, (8 1/2 టు 9) ,, ర 0-14-9 టు 0-15-4	
,, (తేలిక) ,, ర 1-1-6 టు 1-2-4	
,, (8 1/2 టు 9) వెనగునూనె ర 0-15-8 టు 1-0-4	
,, (7 టు 7 1/2) ,, ర 1-0-8 టు 1-0-4	
,, (తేలిక) ,, ర 1-2-0 టు 1-2-4	
,, (8 టు 8 1/2) వెనగునూనె ర 0-15-0 టు 0-15-4	
,, (8 1/2 టు 7) ,, ర 1-0-0 టు 1-0-4	
,, (7 టు 7 1/2) విజయనగరము ర 1-0-6 టు 1-1-8	
,, (6 1/2 టు 6 3/4) ,, ర 1-0-9 టు 1-1-0	
,, (7 టు 7 1/2) విజయనగరము ర 1-0-6 టు 1-0-9	
,, (6 టు 6 1/4) ,, ర 1-0-6 టు 1-0-9	

కబ్బోలు	ర 0-10-0 టు 0-11-0
కబ్బూరతోలు	ర 0-15-9 టు 0-15-9
అవుమానతోలు	ర 1-14-0 టు 2-0-0
చిన్నవేసిన మేకలు	ర 2-8-0 టు 2-12-0
చిన్నవేసిన గొర్రెలు	ర 2-8-0 టు 2-10-0

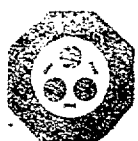
ESTD 1910
DR. I. M. Mallik's (M.A., M.D., B.L.)
ICMIC COOKER
 OVER 3 LACS ALREADY IN USE. WRITE FOR CATALOGUES.
 ICMIC COOKER CR 29, College Street, CALCUTTA.

మనమందరము
 ఒక జాతికి చేరినవారమా?

మనము ఒకరినుండి యొకరు చీలిపోయినను, లేక మన పరిశ్రమము విచ్ఛిన్నమై అశ్రద్ధతోనున్న ను మన మొకజాతికి చేరినవారుకాము.

ది మద్రాసు వెన్ సిల్ ఫ్యాక్టరీ,
 హైదరాబాద్ నెం. 86, నుద్రాసు.

చిలపీనము, నరమల చిలపీనము

రక్త శోష
Deschiens' syrup

సిరప్ మెడికేషన్

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 వైద్యులు నిర్దేశించినది. డ్రాప్స్, పౌడర్, తాగడానికి, గంపించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.

నీ చెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీ చేతులు చెండుకలను పరిశుభ్రముగ ప్రయత్నించుదునో, నీ చేతి నీ శిరస్సు గూడ మురికిగానుండ పరిశుభ్రముగ ప్రయత్నించువలసి యుండును. నీ శిరస్సుపై గల రంగుములును ముందు మున్నగు కల్మషపదార్థములుకూడ యుండిన నీ చెండుకలను పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహించవలసి యుండును. ఈయందు వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవు పేత వహించిన ఆతిథ్యములో నీ తలయంతయు మరుపుల మయము గాగలదు. గడక నీ శిరస్సు యిట్టి వాటికి లోనుగానుండ కాపాడుకొన దలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డ్)

నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె మంచును చేరనీయదు. ఒకవేళ నీ తలయందు నాచుండిన కే ప్రవేశించి యుండిన చెండుకలను పరిశుభ్రముగ చేయవలెనని ఆంతరింపవలసినదే. చెండుకల కుటుంబంలోనికి సరాసరి పోయి పరిశుభ్రముగ చేయవలసినది ఆ నూనె మెరుగులనేక మిందు చేర్చబడినది. ఇందు చేరిన యితర మృదులు, మౌలికము నీ చెండుకలను, తుమ్మెది రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుబడవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని ప్రశస్తియును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

తాపంగి యున్నాడు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పాగడొందిన **కామినీయా ఆయిలు** నీనా డ 1-0-0 తపాలచార్జి 0-8-0 8 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను చూడ చూడుము.

సువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అతిచుక్కయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క ప్రశస్తియును, మంచి సువాసన నకు అచ్చెరువందకతీరవు. మల్లె మున్నగు అత్తల కేవిధముగను తీసిపోదు. నేడే ఆర్డరును పంపును.

- 1 బోన్స్ ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
- 1/2 " " " 1-4-0
- 1 డ్రామ " " 0-12-0

నమూనా నీనా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాసనకార్డులు. డజన్ 0-10-0 తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము

పోలు ఎజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

126

285, జమ్మానుగేడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

జీవశక్తి అవతారము

219

ఇరువదవ శతాబ్దమునందు 20 సంవత్సరములకు వెనుక బయలుదేరినది.

“శక్తి సంజీవని” మాత్రలు

48 సంవత్సరముల అనుభవ ప్రసారమునాత తయారు చేయబడినది. మిక్కిలి గుణముగలది. మిక్కిలి విలువగల వస్తువులచే తయారు చేయబడినది. ఇదివరకు నున్న శక్తిని అట్లునేయుంచి, శరీరమునకు మంచి పట్టుబట్టుమును గలిగించును. 1 నెలకు సరిపోవు బంగారు పూతగల 60 మాత్రలు గల డిబ్బా 1 కి ధర రూ 12 ల. 30 మాత్రలు గల డిబ్బా 1 కి ధర రూ 8 ల. ఇతర బొంబాయిల జాపితాకు వ్రాసిన పంపబడును.

అతంతనిగ్రహ బొంబాయిలము

26 బ్రాడ్వే, మదరాస్.

మాన సాగ్రా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముధికము శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తియు, అశర్మము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శరీరము, ప్రశ్న, అగ్నియు మొదలగునవియుండును గలిగిడి నొప్పులను జోగ్గాట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈ మాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెల్లువేయించును ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవమున బొంబాయి ముగటచేతను పరమహంసక్రియ యని బిష్కపమును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్కర్ర, కృష్ణాజిల్లా.

మదనకామేశ్వరిలేహము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సర్తువు, శుక్లవర్ణము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0 పాలగుగంధి లేహము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమైయున్నది. సవామేహము, మేహాదోషము, మచ్చలు, యితరవర్ణరొగములు క్షిణనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 ని. పి ఖర్చులు వేరు. 8851 పి.సి.సి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి. నెల్లూరుజిల్లా